

MESTNA OBČINA NOVO MESTO
Nadzorni odbor
Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto

Datum: 5.12.2018
Številka: 032-5/2018

Na podlagi 35., 38. in 41. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 33/16 in 21/17) in 8. člena Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto (DUL št. 35/16 z dne 19/7/2016), je Nadzorni odbor Mestne občine Novo mesto na 42. redni seji, dne 5.12.2018, sprejel

POROČILO O OPRAVLJENEM NADZORU

Nabave blaga, materiala in storitev v javnem zavodu Dolenjske lekarne Novo mesto, p.o. v letu 2017

1. Nadzorni odbor v sestavi:
 1. Dušan Černe, predsednik odbora
 2. Igor Hrovatič, član
 3. Borut Retelj, član
 4. Darja Avguštin, članica
 5. Jožica Barbo Hrastar, članica
 6. Anton Dragan, član
 7. Nataša Šterk, članica
2. Poročevalki: Darja Avguštin, Jožica Barbo Hrastar
3. Nadzorovana pravna oseba: javni zavod Dolenjske lekarne Novo mesto, p.o. Kandijska cesta 1, 8000 Novo mesto
4. Odgovorna oseba: Miroslava Abazović

PRAVNE PODLAGE ZA NADZOR, PREDPISI IN GRADIVA, UPORABLJENA PRI IZVAJANJU NADZORA

- Zakon o lokalni samoupravi (Ur.l. RS, št. 94/2007 ZLS-UPB, 76/08, 79/09 in 51/10),
- Sklep Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto, številka: 032-5/2018 z dne 21.2.2018,
- Sklep Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto o podaljšanju časa nadzora, številka: 032-5/2018 z dne 12/6/2018,
- Statut Mestne občine Novo mesto (Ur.l. RS, št. 7/2013, 18/15),
- Poslovnik o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto (Ur.l. št. 25/2012)
- Zakon o zavodih (Ur.l. RS št. 12/1991, 17/1991, 55/1992, 13/1993, 66/1993, 45/1994, 8/1996, 31/2000 in 127/2006),
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (ZZDej-UPB2, Ur.l. RS, št. 23/05, 15/08, 23/08, 58/08, 77/08, 40/12, 14/13 IN 64/17),
- Zakon o lekarniški dejavnosti – ZLD-1 (Ur.l. RS, št. 85/16 IN 77/17),
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Ur.l. RS, št. 72/06 - UPB, 91/07, 76/08, 87/11, 91/13),
- Zakon o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/14),
- Odlok o ustanovitvi Dolenjskih lekarn Novo mesto (Skupščinski dolenjski list št. 9/91),
- Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi Dolenjskih lekarn Novo mesto (Uradni list RS, št. 108/03)
- Statut javnega zavoda Dolenjskih lekarn Novo mesto,
- Seznam veljavnih cen zdravil, Javne agencije RS za zdravila in medicinske pripomočke - JAZMP, štev.: 60-4/2017,
- Pravilnik o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini (Uradni list RS, št. 32/15, 15/16),
- Splošni dogovor za pogodbeno leto 2017, številka: 1720-1/2017, dne: 21.6.2017,
- Zaključni račun proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2017,
- Letno poročilo za leto 2017 javnega zavoda Dolenjske Lekarne Novo mesto p.o. objavljeno na spletnih straneh Ajpes-a,
- Zakon o javnem naročanju – ZJN-3 (Ur.l. RS, št. 91/15),
- Slovenski računovodski standardi (SRS 2016, z dopolnitvami in spremembami) in Pravila skrbnega računovodenja (PSR), (Ur.l. RS, št. 95/15),
- Zakon o računovodstvu -ZR (Ur.l. RS, št. 23/99, 30/02-ZJF-C in 114/06-ZUE),
- ZDDV-1-NUPB s spremembami in dopolnitvami, in PZDDV-NUPB s spremembami in dopolnitvami,
- Navodilo o beleženju in obračunavanju zdravstvenih storitev in izdanih materialov – Verzija 11 (9/1/2017),
- Zakon o revidiranju (ZRev-2, Ur.l. RS, št. 65/08 in 63/13-ZS-K),
- Obligacijski zakonik (OZ Ur.l. RS, št. 97/2007 OZ-UPB1),
- JN623/2008 Obvestilo o naročilu (EU 2 - SL) 2008/S 023-029953 (Ur.l. RS – Portal javnih naročil, datum objave: 30.1.2008), z razpisno dokumentacijo.

UVOD

Iz 35. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 33/16) izhaja, da je nadzorni odbor najvišji organ nadzora javne porabe v občini in v okviru svojih pristojnosti ugotavlja zakonitost in pravilnost poslovanja Mestne občine Novo mesto in dela javnih zavodov.

Zakon o zavodih predpostavlja, da je javni zavod, kot oseba javnega prava v celoti podrejena ustanovitelju, ki je tudi regulator posameznega področja, s tem da določa obseg dejavnosti, oblike in obseg financiranja, potrjuje poslovne odločitve organov javnega zavoda in nadzira njihovo poslovanje in izvajanje dejavnosti.

Ustanovitelj ima pri upravljanju javnega zavoda trojno vlogo: JE REGULATOR, USTANOVITELJ IN NADZORNIK.

Svojo vlogo izvaja z oblikovanjem pravnega in administrativnega okolja v položaju ustanovitelja in lastnika premoženja, ki izvaja lastniško in strukturno upravljanje javnega zavoda, in sicer s predstavniki v organih upravljanja, s postopkom imenovanja direktorjev in z izvajanjem nadzora nad delovanjem zavoda.

Nadzorni odbor Mestne občine Novo mesto (v nadaljevanju: NO MONM), skladno z 32. členom Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/2007 ZLS-UPB, 76/08, 79/09) in 3. členom Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/09), v nadaljevanju ***podaja poročilo o ugotovitvah in priporočilih opravljenega nadzora.***

NO MONM je nadzor opravil v skladu z letnim programom dela Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto (v nadaljevanju: NO MONM) za leto 2018 in v skladu s sklepom o izvedbi nadzora, ki ga je sprejel na 36. seji dne 21.2.2018. Nadzor je bil opravljen v okviru določil veljavne zakonodaje.

V okviru omenjenega nadzora je bil nadzorovan javni zavod Dolenjske lekarne Novo mesto p.o., Kandijska cesta 1, 8000 Novo mesto (v nadaljevanju: Lekarne).

Predmet nadzora v omenjenem javnem zavodu je področje nabave blaga, materiala in storitev v letu 2017 oziroma evidentiranje le-teh z ustreznimi podlagami in njihov vpliv na Letno poročilo za leto 2017 oziroma na računovodske izkaze s prilogami.

Namen in cilji nadzora

Namen in cilji nadzora nabave blaga, materiala in storitev v javnem zavodu Dolenjske lekarne Novo mesto p.o. v letu 2017, s pregledom dokumentacije, povezane na to področje, je bil:

- preveriti skladnost sklenjenih pogodb o nabavi z zakoni in podzakonskimi akti ter transparentnost izplačil po navedenih pogodbah,
- skladnost poslovanja s predpisi, ki urejajo javno naročanje, z vidika posameznih nabav, izbranih v vzorec za preveritev.
- preveriti popolnost in zakonitost izdanih računov za blago nabavljeno po navedenih pogodbah,
- ugotoviti pravilnost vodenja dela poslovnih knjig in sestavitve letnega poročila, ki se nanaša na navedeno področje,
- poročati o ugotovljenih nepravilnostih,
- dati priporočila in predloge za nadaljnje postopke pri procesih nabave blaga, materiala in storitev.

Metode dela

Pred preveritvijo pravilnosti nabave in v tej povezavi oblikovanja cen blaga oz. zdravil, smo analizirali podatke Lekarn o prometu z dobavitelji zdravil, prihodkih od prodaje in odhodkih, povezanih z nabavo zdravil, ter obračunavanju različnih popustov. Vir so predstavljale analitične evidence dobaviteljev, zaključna bruto bilanca od 1.1. do 31.12.2017, letno poročilo lekarn za leto 2017 z računovodskimi izkazi oziroma s prilogami.

Nabava storitev, blaga in materiala je prikazana v računovodskih izkazih, vpliva na elemente za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu, zato je bil predmet nadzora tudi Letno poročilo za leto 2017.

Nabavna cena blaga ima vpliv na določitev prodajne cene blaga oz. na porabo javnih sredstev, zato so bili tudi izdani računi javnim zavodom del naključnega vzorca.

Uporabljena je bila metoda pregledovanja listinske izvirne in izvedene dokumentacije ter analiziranja in vzorčenja podatkov (analitični postopki in podrobni preizkusi podatkov na vzorcu dokumentov). Kot podlago za določitev obsega preizkušanja pravilnosti poslovanja v delu, ki se nanaša na izvajanje zakonsko določenih postopkov javnega naročanja, smo upoštevali predvsem zastopanost različnih področij nabav lekarn in obseg prometa s posameznim dobaviteljem. Pri presoji pravilnosti poslovanja smo preverjali skladnost nabav z določili Zakona o javnih naročilih (v nadaljevanju: ZJN-3) ter Pravilnika o oddaji evidenčnih javnih naročil (številka: 2/2017, v nadaljevanju: pravilnik).

Po elektronski pošti je bilo, od izdanega sklepa NO MONM o uvedbi nadzora, opravljenih več izmenjav, kjer smo izvajalki nadzora nadzorovani osebi podrobno napisali, katere konkretne izpise in listine potrebujemo. V komunikacijo so bile vključene: Miroslava Abazović, Meta Štupar, Jožica Barbo Hrastar. Na sedežu nadzorovane osebe sta bila tudi dva sestanka, na katerih smo se pogovarjali že o konkretnih pomanjkljivostih, ugotovljenih s strani NO MONM in zaprosilo o dodatnih dokumentih (materialne kartice nabave blaga za šest naključno izbranih zdravil).

Sodelovanje med Lekarnami in NO MONM je bilo, upošteva Pravidnik o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, primerno.

Predstavitev področja lekarniške dejavnosti

Lekarniška dejavnost je po Zakonu o lekarniški dejavnosti (v nadaljevanju: ZLD-1) javna zdravstvena služba, s katero se zagotavlja trajna in nemotena oskrba prebivalstva in izvajalcev zdravstvene dejavnosti z zdravili ter farmacevtska obravnava pacientov. Opravlja se v lekarnah in njihovih podružnicah.

Nov sistemski ZLD-1, ki je začel veljati 27. januarja 2017 predvideva, da lekarniška dejavnost v Sloveniji ostaja regulirana, saj je javna zdravstvena služba splošnega pomena. Namen lekarništva je zagotavljanje kakovostne in učinkovite preskrbe z zdravili in drugimi izdelki za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja ter svetovanja glede njihove varne, učinkovite in pravilne uporabe, kar obsega (1/6 člen ZDJ-1):

Izdajanje zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini na recept in brez recepta, izdaja živil za posebne zdravstvene namene, farmacevtsko obravnavo pacienta, dejavnosti farmacevta svetovalca, farmacevtsko intervencijo, storitve telefarmacije, pripravo magistralnih zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini (v nadaljnjem besedilu: magistralna zdravila), pripravo izdelkov za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja, izdelovanje galenskih zdravil za uporabo v humani in veterinarski medicini (v nadaljnjem besedilu: galenska zdravila), radiofarmacevtsko lekarniško dejavnost, preverjanje kakovosti vhodnih snovi za pripravo in izdelavo magistralnih in galenskih zdravil, preverjanje kakovosti galenskih zdravil, spremljanje podatkov in poročanje o neželenih učinkih ali sumu nanje, prevzem neporabljenih oziroma odpadnih zdravil v skladu s predpisom, ki ureja ravnanje z odpadnimi zdravili, drugo dejavnost pri izdaji zdravil in drugih izdelkov, ki zagotavlja njihovo pravilno, smiselno in varno uporabo.

Poleg dejavnosti iz 1/6 člena ZDJ-1 lahko lekarne opravljajo še naslednje dejavnosti (7 člen):

preskrbo z drugimi izdelki za podporo zdravljenja in ohranitev zdravja, izdelovanje galenskih izdelkov, pripravo magistralnih homeopatskih zdravil, preskrbo z veterinarskimi izdelki, preskrbo z biocidnimi izdelki in kemikalijami, izvajanje samodiagnostičnih meritev in testov, preventivno in zdravstveno-izobraževalno dejavnost, pedagoško-izobraževalno

dejavnost, znanstvenoraziskovalno dejavnost, druge dejavnosti in storitve s področja krepitve in varovanja zdravja, dostavo zdravil in drugih izdelkov na dom pacientov, k izvajalcem zdravstvene dejavnosti ter k drugim pravnim in fizičnim osebam, druge storitve, povezane z lekarniško dejavnostjo.

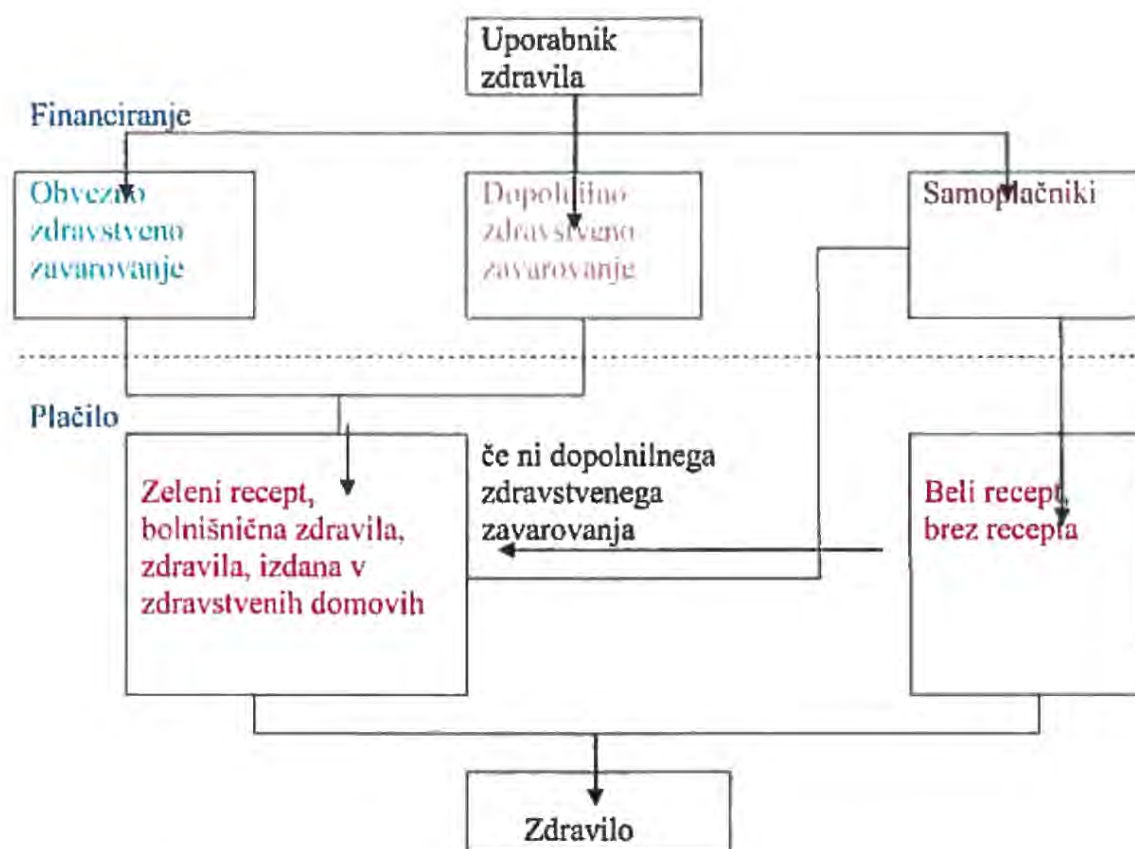
V prejšnjem Zakonu o lekarniški dejavnosti mreža ni bila določena. Nov ZDJ-1 jo določa in sicer na podlagi geografskih, demografskih in strokovnih kriterijev. Na primarni ravni zdravstvenega varstva mrežo lekarn zagotavlja občina ali več sosednjih občin, na sekundarni in terciarni ravni država.

Področje cen zdravil je v Republiki Sloveniji urejeno z Zakonom o zdravilih (Uradni list RS, št. 17/14) in je v pristojnosti JAZMP, njihovo financiranje iz javnih sredstev pa z Zakonom o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju in je v pristojnosti ZZZS. Oba zakona sta bila skupaj s podzakonskimi predpisi dopolnjena v letu 2008 in zagotovljena je bila skladnost predpisov z EU Direktivo 98/105/EGS. Le-ta ureja le bistvene postopkovne parametre, izbira cenovnega modela in oblikovanje cenovne politike pa je v pristojnosti Republike Slovenije.

JAZMP je nacionalni organ, pristojen za določanje cen zdravil, ki se na trgu RS financirajo iz javnih sredstev. Postopki določanja cen potekajo na podlagi zakonskih določb in določb aktualnega pravilnika (Pravilnik o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini (Uradni list RS, št. 32/15, 15/16 in 19/18). Predpisi zelo natančno podajajo merila, način in postopke za določanje, spreminjanje in objavo reguliranih cen in zdravil.

Vsebina nacionalnega modela, **ki določa cene in financiranje iz javnih sredstev**, je v pristojnosti držav članic. **V Sloveniji so v skladu z EU priporočili regulirane cene le tistih zdravil, ki se financirajo iz javnih sredstev.** Tako kot večina drugih držav imamo za **določanje cen zdravil uveden primerjalni model**, ki v našem primeru upošteva cene zdravil v Nemčiji, Avstriji in Franciji. Tako regulirane cene pa predstavljajo le najvišje cene, dovoljene v prometu z zdravili na debelo. Zakon dobaviteljem zdravil, plačnikom ter kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih.

Slika 1: Financiranje zdravil

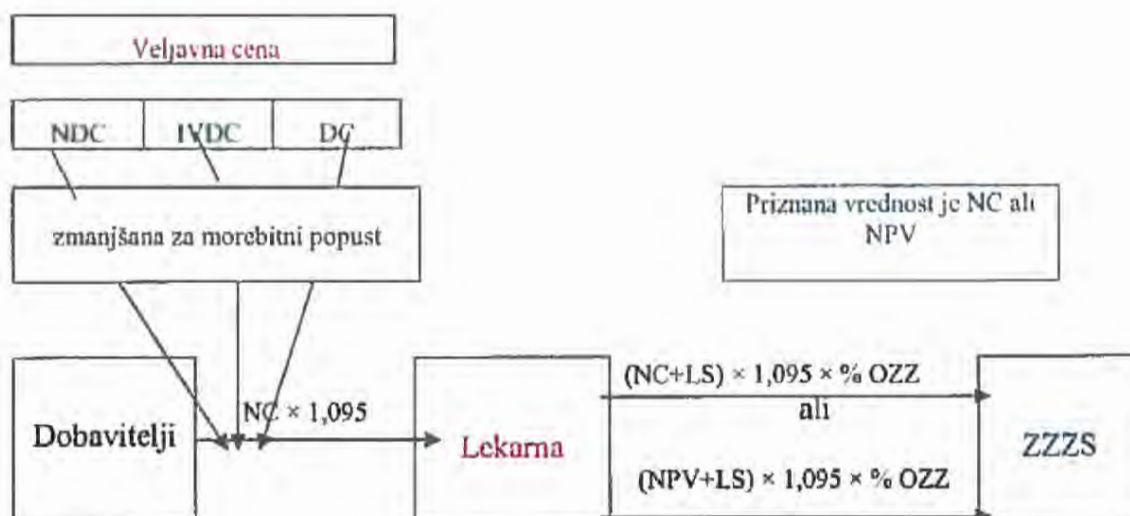

Zdravila se financirajo iz sredstev obveznega ter dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja oziroma uporabniki plačujejo sami.

ZZdr-2 v 163. členu določa, da je veljavna cena zdravila za uporabo v humani medicini po tem zakonu izredna višja dovoljena cena, najvišja dovoljena cena, ali pa od obeh navedenih cen nižja cena zdravila, in sicer na podlagi sklenjenega dogovora med imetniki dovoljenja za promet z zdravilom ali veletrgovci ter nosilci zdravstvenega zavarovanja, ki poravnava stroške izdanih zdravil, ali izvajalci lekarniške dejavnosti, financirane iz javnih sredstev, v postopkih javnega naročanja.

Na podlagi vloge zavezanca za oblikovanje cene zdravila, JAZMP določi najvišjo dovoljeno ceno zdravila. Če zdravilo izpolnjuje pogoje, določene v pravilniku o določanju cen zdravil, mu lahko posebna komisija izjemoma odobri izredno višjo dovoljeno ceno. Cena zdravila je lahko tudi nižja od najvišje oziroma izredne višje dovoljene cene, če se ZZS in lekarne o tem dogovorijo z imetniki dovoljenj ali veletrgovci (v nadaljevanju: dogovorjene cene). ZZdr-2 je uvedel tudi obvezne popuste, ki jih na podlagi javnega interesa določi minister, pristojen za zdravstvo, vedar le za zdravila, ki se financirajo iz javnih sredstev, v primeru javnega interesa za ohranitev vzdržnosti sistema financiranja zdravil iz javnih sredstev.

Slika 2: Nabava zdravil in zaračunavanje ZZS

Legenda: NDC – najvišja dovoljena cena, IVDC – izredna višja dovoljena cena, DC – dogovorjena cena, ki je nižja od NDC ali IVDC, NC – nabavna cena zdravila, NPV – najvišja priznana vrednost, LS – vrednost lekarniške storitve, 1,095 – upoštevana nižja stopnja DDV, % OZZ – odstotek kritja iz obveznega zdravstvenega.

Osnovni podatki o Dolenjskih lekarnah Novo mesto p.o.

Lekarne so bile ustanovljene z Odlokom o ustanovitvi Dolenjskih lekarn Novo mesto (Skupščinski dolenjski list št. 9/91, v nadaljevanju: odlok) za izvajanje lekarniške dejavnosti na območju občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje, ki so lekarne ustanovile. Z odlokom o spremembah in dopolnitvah odloka (Uradni list RS, št. 108/03) sta bila spremenjena sedež in dejavnost lekarn. Lekarne so vpisane v sodni register pri Okrožnem sodišču v Novem mestu s sklepom Srg. 591/91 z dne 29.7.1991, pod vložno številko 1/01842/00.

Osnovno poslanstvo zavoda je preskrba prebivalstva z zdravili na območju Dolenjske in Bele krajine. Prebivalcem so nujna zdravila dostopna 24 ur na dan. Poleg Lekarne Novo mesto ima zavod organizirano dežuranje ob nedeljah in praznikih še v Lekarni Črnomelj in Lekarni Trebnje.

Po podatkih iz poslovnega poročila za leto 2017 lekarne sestavlja 10 lekarn in 4 lekarniške podružnice. Lokacije lekarn in podružnic so naslednje: Novo mesto – Kandijska cesta 1, Novo mesto – Ločna, Novo mesto – Bršljin, Črnomelj, Metlika, Semič, Trebnje, Mirna (podružnica), Mokronog (podružnica), Šentjernej, Škocjan, Dolenjske Toplice, Mirna Peč (podružnica) in Šmarjeta (podružnica). Lekarna Šmarjeta je najmlajša enota, ki je začela z delom junija 2012.

Poleg lekarn in lekarniških podružnic ima zavod v svoji sestavi še Galenski laboratorij, Analizni laboratorij in Upravo.

V odloku o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi Dolenjskih lekarn Novo mesto (3. člen) je določeno, da lekarne opravljajo naslednje dejavnosti:

Zavod opravlja storitve na področju preskrbe prebivalstva in drugih zdravstvenih zavodov z zdravili, sanitetnim materialom ter farmakološkimi sredstvi za zdravljenje in varstvo zdravja.

1. **DEJAVNOST LEKARN - 47.730** – obsega izdajanje zdravil A in B skupine, izdelovanje magistralnih zdravil, svetovanje pri izdajanju zdravil in pojasnjevanje o uporabi zdravil.
2. **TRGOVINA NA DROBNO Z MEDICINSKIMI IN ORTOPEDSKIMI IZDELKI**– obsega izdajanje zdravil C in D skupine.
3. **TRGOVINA NA DROBNO S KOZMETIČNIMI IN TOALETNIMI IZDELKI**– obsega izdajanje toaletnih in kozmetičnih izdelkov in nekatera sredstva za varovanje zdravja.
4. **VETERINARSTVO N/-** obsega pripravo in izdajo veterinarskih zdravil na recept in brez recepta.
5. **TEHNIČNI PREIZKUSI IN ANALIZE K/**, od tega:
 - analize na področju zdravil in higiene živil – obsega analize in preverjanje kakovosti zdravil A, B in C skupine.
6. **PROIZVODNJA PARFUMOV IN TOALETNIH SREDSTEV**– obsega izdelovanje drugih toaletnih in kozmetičnih pripravkov.
7. **DRUGE NASTANITVE ZA KRAJŠI ČAS**; od tega: dajanje nastanitvenih zmogljivosti v najem za krajši čas v počitniških hišicah in stanovanjih.

Lekarne pridobivajo sredstva za delo (38/1. člen ZLD-1)

- s plačili za opravljeno delo v okviru lekarniške dejavnosti na podlagi pogodbe z nosilci zdravstvenih zavarovanj,
- s plačili iz proračunskih sredstev,
- z izvajanjem lekarniške dejavnosti, ki je financirana iz zasebnih sredstev,
- iz sredstev ustanovitelja oziroma iz namenskih sredstev za izvajanje in razvoj lekarniške dejavnosti,
- iz drugih virov, doseženih na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in aktom ustanovitvi.

Lekarne imajo naslednje organe: svet zavoda, direktorja in strokovni svet.

Odgovorna oseba Lekarn v obdobju, na katerega se nanaša nadzor in med izvajanjem nadzora, je bila [REDACTED] Miroslava Abazović, direktorica Lekarn.

Svet zavoda sestavlja dvanajst članov, od katerih štiri člane izvolijo delavci zavoda, štiri člane imenujejo ustanovitelji, štiri člane pa Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: ZZSZ) kot predstavnik uporabnikov.

Svet zavoda (organ upravljanja), ki je imenovan za obdobje petih let, **opravlja naslednje naloge (36/3. člen ZLD-1):**

- nadzoruje poslovanje in izvajanje programa dela javnega zavoda z vidika sprejetega strateškega in letnega načrta javnega zavoda,

- nadzoruje ravnanje s premoženjem javnega zavoda,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe sredstev javnega zavoda,
- odloča o uporabi presežkov prihodkov nad odhodki iz izvajanja dejavnosti v skladu z drugim odstavkom 38. člena tega zakona,
- ustanovitelju predlaga, da se del presežka prihodka nad odhodki javnega zavoda, v skladu s petim odstavkom 38. člena tega zakona, vrne ustanovitelju,
- nadzoruje finančno poslovanje javnega zavoda,
- obravnava dolgoročno strategijo razvoja javnega zavoda, jo potrdi in predloži ustanovitelju v sprejetje,
- sprejme letni program dela in določa finančni načrt javnega zavoda,
- sprejme normative za delo na predlog direktorja,
- preveri in potrdi letno poročilo javnega zavoda,
- odloča o delovni uspešnosti direktorja,
- spremlja vodenje poslov javnega zavoda in delo direktorja,
- uveljavlja zahteve javnega zavoda proti direktorju v zvezi s povračilom škode, nastale pri poslovanju,
- obravnava poročila direktorja in daje smernice za njegovo delo,
- spremlja kazalnike kakovosti in varnosti v skladu s tem zakonom,
- najmanj polletno spremlja in ocenjuje poslovanje javnega zavoda,
- s soglasjem ustanovitelja imenuje direktorja,
- s soglasjem ustanovitelja razreši direktorja,
- imenuje in razrešuje strokovno vodjo,
- druge naloge, določene z zakonom, aktom o ustanovitvi in statutom.

Direktor predstavlja in zastopa zavod, organizira in vodi delo in poslovanje zavoda in je odgovoren za zakonitost dela lekarn. Direktor predlaga poslovne odločitve za uresničevanje načrtov in sodeluje pri pripravi strokovnih načrtov, vodi strokovni svet, izvaja strokovni nadzor in daje inštrukcije ter razporeja strokovne delavce in skrbi za organizacijo dela. Direktorja imenuje in razrešuje svet zavoda v soglasju z ustanovitelji.

Strokovni svet ima štirinajst članov. Sestavljajo ga vodje lekarn, vodje laboratorijev, vodje lekarniških podružnic, pomočnik direktorja in direktor.

Pregled nekaterih internih aktov Lekarn in nalogov, ki so spremljali pogodbe oz. so določali navodila za izvedbo javnih naročil in sicer:

Pravilnik o računovodstvu določenega uporabnika je temeljni akt uporabnika za področje računovodenja. Je temeljna podlaga za ravnanje odgovorne osebe uporabnika in računovodske službe. Odgovorna oseba je odgovorna za to, da računovodski izkazi resnično in pošteno prikazujejo finančni položaj in uspešnost poslovanja uporabnika. Le računovodski izkazi, ki so sestavljeni na podlagi veljavnih računovodskih predpisov z doslednim upoštevanjem izbranih računovodskih usmeritev iz obdobja v obdobje, so podlaga za odločanje pristojnim organom.

Ta pravilnik ureja

- organizacijo in vodenje računovodske službe,
- pooblastila in odgovornosti računovodskih in drugih delavcev,
- knjigovodske listine in poslovne knjige,
- popis sredstev in obveznosti do njihovih virov ter usklajevanje poslovnih knjig,
- sestavljanje računovodskih izkazov in pripravo letnega poročila,
- vrednotenje in izkazovanje računovodskih postavk bilance stanja,
- postavke izkaza prihodkov in odhodkov,
- računovodsko informiranje in analiziranje,
- notranje kontroliranje in revidiranje ter
- hrambo knjigovodskih listin, poslovnih knjig, letnih poročil in druge računovodske dokumentacije ter
- finančno poslovanje.

ZJF določa, da računovodstvo državnega oziroma občinskih proračunov, neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna, ZZZS in ZPIZ opravlja plačila, sproti ureja, zajema, knjigovodsko evidentira in sporoča podatke, pripravlja obvezne računovodske izkaze, izvaja računovodski nadzor in nadzor nad poravnavanjem terjatev in plačevanjem obveznosti ter arhivira izvirnike knjigovodskih listin.

Uporabniki morajo voditi poslovne knjige in sestavljati letna poročila v skladu z določbami ZR in drugimi predpisi ter kodeksom računovodskih načel. Sredstva in obveznosti do virov sredstev pripoznava, merijo in prevrednotujejo v skladu z določbami ZR in na njegovi podlagi izdanih predpisov. Za vse, kar ni posebej določeno z zakonom in podzakonskimi predpisi, pa se uporabljajo SRS. Ker so bili v letu 2016 prenovljeni in razdeljeni na standarde in na pravila skrbnega računovodenja, uporabniki po potrebi upoštevajo tudi ta pravila.

V priložo k pravilniku naj uporabnik doda tudi seznam veljavnih predpisov za računovodenje v javnem sektorju.

Ugotovitev NO MONM:

- Prejeti (veljavni) Pravilnik o računovodstvu s strani Lekarn je strokovni svet zavoda Lekarn sprejel dne 27/2/2001, kot je navedeno v pravilniku

pa se uporablja od 1.1.2000 dalje oz. retroaktivno, kar je v nasprotju z 155. členom ustavnih določb.

- Strokovni svet zavoda praviloma ne sprejema splošnih aktov, ampak jih sprejema poslovodna oseba zavoda, razen aktov, ki jih mora sprejeti Svet zavoda po zakonu.

Priporočila NO MONM:

- Pravilnik se naj čimprej NAPIŠE NA NOVO (sistemsko in ne kot »posnetek«
zatečenega stanja, saj kaže na nešteto pomanjkljivosti) in naj bo v čim večji meri skladen s Pravilnikom o računovodstvu za javni sektor z dodatnimi pojasnili Zveze RFR, ki je na voljo v elektronski obliki in celovito obravnava vsa pomembna področja, ki naj bi bila z njim urejena, ter temelji na vseh predpisih, ki veljajo za javni sektor, ter na SRS 2016. Poleg skupnih splošnih vsebin, ki jih opredeljuje ta pravilnik, se opredelijo tudi posebnosti, ki se nanašajo na posameznega uporabnika in imajo vpliv na računovodenje.
- Oblika in vsebina pravilnika naj bo skladna s pravili normativnih pravnih aktov.
- V posebnem delu pravilnika naj se uredi tudi sistem notranjih kontrol (računovodsko nadziranje).
Računovodsko nadziranje opravlja računovodska služba, ki sprotno presoja pravilnost računovodskih podatkov in predlaga ukrepe in načine za odpravljanje nepravilnosti.
Gre za nadziranje verodostojnosti in pravilnosti knjigovodskih listin, nadziranje pravočasnosti knjiženja poslovnih dogodkov, pravilnosti zneskov in ustreznosti kontov, preverjanje mesečnih uskladitev prometov in stanj med pomožnimi knjigami in glavno knjigo, nadziranje izvajanja letnega popisa stanj sredstev, terjatev in obveznosti in uskladitev stanj po knjigah z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom. Obsega tudi preverjanje usklajenosti poslovanja s predpisi in računovodskimi standardi.
Osnovni pogoji, ki jih mora uporabnik zagotoviti za učinkovito in uspešno delovanje notranjih kontrol, so predvsem učinkovitost organizacijske strukture, načrtovanje prihodnjega poslovanja, ustreznost in zanesljivost informacij posloводства, obstoj primernih politik in postopkov za kontroliranje poslovanja zavoda ter učinkovit nadzor notranjih kontrol, ki so opredeljene v notranjih aktih zavoda.

Par primerov, katere postopke naj uredi:

- da bodo prejeti računi in dobropisi ustrezno kontrolirani (kontrolni postopki pri prejetem računu dobavitelja),
- da bi preprečeval morebitno nepravilno izdajanje računov (kontrolni postopki pri izdanem računu),

- da bodo vse pogodbe in notranji akti ustrezno kontrolirani, da bo letno poročilo ustrezno kontrolirano.
- *V posebnem delu pravilnika (ali pa kot Priloga k pravilniku) naj se zadostno opredelijo Sodila za delitev prihodkov in odhodkov za dejavnost javne službe in tržne dejavnosti. Navedena sodila oz. normativi predstavljajo normativno podlago oziroma eden izmed pogojev (5 točka 22. člena ZSP[S]) uporabnika proračuna, ki poleg sredstev za izvajanje javne službe pridobivajo sredstva s prodajo blaga in storitev na trgu, del tako pridobljenih sredstev uporabijo za plačilo delovne uspešnosti iz tega naslova in s tem povečajo obseg sredstev nad omejitvijo iz 22. člena zakona, hkrati pa predstavljajo tudi sodila za izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti oz. opredelitev prihodkov na katero dejavnost (tržno ali javno) oz. službo se nanaša in delitev stroškov na posamezno dejavnost oz. službo.*

Pravilnik o evidenčnih naročilih številka: 2/2017 z dne 3/1/2017

Lekarne so dne 3/1/2017 sprejele Pravilnik o oddaji evidenčnih javnih naročil z veljavnostjo od 1/1/2017. Pravilnik vsebuje štiri poglavja v okviru osmih členov, splošne določbe, naročilnice in pogodbe, evidence in dokumentacija in končne določbe.

Priporočila:

- V Pravilniku oz. v Navodilu za oddajo javnih naročil – evidenčnih naročil naj se vedno določi skrbnik pogodbe (naročilnice) oz. javnega naročila,
- opredeli se naj, za katere vrste blaga in storitev se praviloma uporabljajo naročilnice,
- opredeli se naj način izvedbe sklenjenih pogodb (izdaje naročilnic) in nadzor nad njihovo izvedbo,
- opredeli se naj način dokumentiranja in hranjenja dokumentacije.

1. Nabava blaga, materiala in storitev

Celotni prihodki lekarn so v letu 2017 znašali 22.207.412 € (6,08 % več kot leto poprej, ko so znašali 20.934.989), celotni odhodki pa 21.722.493 (5,52 % več kot leto poprej, ko so znašali 20.586.527). V letu 2017 je presežek prihodkov nad odhodki, z upoštevanjem davka od dohodka, znašal 435.730 € (37,83 % več kot leto poprej, ko je znašal 316.129 €).

Iz zaključne bruto bilance po partnerjih in kontih je razvidno, da so v letu 2017 poslovale z 266 različnimi dobavitelji, s katerimi so realizirale **21.054.271,06 €** letnega prometa. Med njimi je šest dobaviteljev [redacted] in predstavljajo

naključno izbran vzorec nadzora, katerih nabava predstavlja 62,26 % letnega prometa.

Tabela 1: Število dobaviteljev in njihov delež v prometu v letu 2017 glede na mejne vrednosti za izvedbo ustreznih postopkov javnega naročila¹

Dobavitelji in letni promet	Število vseh dobaviteljev	Skupni letni promet	V evrih
Pod 20.000 evrov	242	472.761,93	
Od 20.000 evrov do 134.000 evrov	18	621.821,73	
Nad 134.000 evrov	6	19.959.687,40	
Skupaj	266	21.054.271,06	

Vir: analitična evidenca dobaviteljev.

Največji del odhodkov lekarn (86,01%) predstavljajo stroški blaga, materiala in storitev, ki so v letu 2017 znašali 18.684.474 evrov (17.572.340 leto poprej) in so se glede na leto poprej povečali za 6,33 %.

¹ Zjn-3 v 39. členu določa, da naročnik izvede javno naročanje po enem izmed postopkov iz 1. točke tega člena, in sicer odprti postopek, omejeni postopek, konkurenčni dialog, partnerstvo za inovacije, konkurenčni postopek s pogajanjem, postopek s pogajanjem z objavo, postopek s pogajanjem

brez predhodne objave in postopek naročila male vrednosti. Za naročila blaga in storitev, katerih vrednost je manjša od 20.000 evrov brez DDV oziroma 40.000 evrov brez DDV za gradnje, morajo naročniki voditi evidenco o njihovi oddaji, ki vključuje navedbo predmeta in vrednosti javnega naročila.

Tabela 2: Stroški blaga, materiala in storitev

Stroški blaga, materiala in storitev	Leto 2017	Leto 2016	V evrih
			Indeks 17/16
Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga	18.215.596	17.108.422	106,47
Stroški materiala	103.580	90.356	114,64
Stroški storitev	365.298	373.562	97,79

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1.1. do 31.12.2014.

Nabavna vrednost prodanega materiala in blaga predstavlja največji del stroškov blaga, materiala in storitev, ki je v letu 2017 znašala 18.215.596 evrov (17.108.422 leto poprej) in se je glede na predhodno leto povečala za 6,47 %.

Tabela 3: Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala

	V evrih	
	2017	2016
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	18.762.770	17.600.062
Ugotovljene neto popisne razlike	(13.582)	(9.671)
Kasneje prejeti popusti – bonusi	(533.592)	(481.969)
Skupaj	18.215.596	17.108.422

Vir: Letno poročilo lekarn 2017, str. 43

Preverili smo pravilnost postopkov izbire dobaviteljev materiala, blaga in izvajalcev storitev glede na določila ZJN-3 in internega pravilnika (evidenčna naročila) ter obstoj verodostojnih pravnih podlag za izplačila.

1.1 Nabava blaga in materiala

(zdravil, blaga za nadaljno prodajo in ostalega blaga in materiala)

S šestimi največjimi dobavitelji so Lekarne NEPOSREDNO sklenile kupoprodajno pogodbo oziroma pogodbo o poslovnem sodelovanju:

1.1.1 Kupoprodajno pogodbo št. 426/17 s

(v nadaljevanju:) so Lekarne sklenile dne 25/1/2017 in se uporablja od 1.2.2017 do preklica. Pogodba določa, da pogodbeni stranki z dodatkom vsako leto opredelita letni plan nabav in ga tekom leta redno spremljata. Cene blaga niso fiksne in se oblikujejo v skladu z veljavno zakonodajo in internimi pravili prodajalca. Cena blaga vključuje končno nabavno vrednost blaga brez DDV, z vsemi stroški (kot npr. morebitne trošarine, takse, zavarovanje prevoza, vse davke) in popuste. Dne 20.6.2017 je bil podpisan Poslovni dogovor za medicinske pripomočke h Kupoprodajni pogodbi št. 4267/17. V dogovoru je določen predvideni letni plan blaga za izbrane dobavitelje v višini € . Nabavna cena artiklov je iz cenika objavljenega na portalu . V primeru, da bo predvideni letni plan blaga iz dogovora v obdobju od 1.1.2017 do 31.12.2017 dosežen, bo prodajalec kupcu po zaključku obdobja priznal dodatna % finančnega popusta na vso doseženo realizacijo. Kupec in prodajalec se obvezeta, da bosta kvartalno spremljala realizacijo prometa. Poslovni dogovor velja za leto 2017 in stopi v veljavo z dnem podpisa obeh strani.

V letu 2017 (????), dne (????) je bil sklenjen oz. podpisan tudi aneks št. 2/2017 h Kupoprodajni pogodbi št. 4267/17 z namenom določitve obsega nakupa blaga s strani kupca pri prodajalcu, višine popusta ter ostalih pogojev dogovorjenih s tem aneksom. Predviden letni plan nabave po pogodbi, blaga s strani kupca v letu 2017 je € po ceniku veleprodajnih cen. Glede na doseganje načrtovane vrednosti nabav zdravil, ki jih regulira Pravilnik o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini, so bili določeni finančni popusti v višini od % do % . enoto.

V primeru doseganja pogojev na doseženo realizacijo določenih skupin (medicinskih pripomočkov, kozmetike, prehranskih dopolnil) iz Poslovnega dogovora za medicinske pripomočke in iz Aneksa št. 2/2017 so predvideni popusti (od % do %). Na vse ostalo blago, ki ni zajeto v 2. in 3. členu aneksa, bo prodajalec kupcu priznal popust od % do %. Za nabavljena zdravila Aneks predvideva, glede na nabavljeno količino posamezne skupine, še popuste od % do %. Prodajalec se obvezuje odobriti tudi dodatne popuste na posamezno blago, ki jih priznavajo dobavitelji. Kupec in dobavitelj se obvezeta, da bosta mesečno spremljala realizacijo prometa.

Ugotovitve NO MONM:

Lekarne niso ravnale v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) in v skladu s točko a, prva alineja prvega odstavka 21. Člena ZJN-3, pri nabavi blaga pri dobavitelju [REDACTED] v skupnem znesku prometa [REDACTED] €.

Lekarne so s [REDACTED] Pogodbo o poslovnem sodelovanju sklenile neposredno, ne da bi izvedle predpisane postopke o oddaji javnih naročil, ZJN-3 določa krog naročnikov, ki so dolžni ravnati po tem zakonu, izključno glede na pravni status naročnika. Javni zavodi so kot naročniki v zakonu izrecno opredeljeni, lekarne so nedvomno organizirane v statusni obliki javnega zavoda, zato so bile tudi v nadzorovanem obdobju dolžne nabavljati v postopkih oddaje javnih naročil,

- v pogodbi ni določenega skrbnika pogodbe,
- v aneksu št. 2/2017 ni navedenega datuma pri podpisu s strani zastopnika prodajalca in kupca, ni datuma veljavnosti aneksa,
- ni bilo sporočanja podatkov o oddanih javnih naročilih na portalu javnih naročil,
- pri podpisu s strani zastopnika kupca ni navedenega datuma, saj je v pogodbi določilo, da pogodba stopi v veljavo z dnem, ko jo podpišeta obe pogodbeni stranki,
- ni bila pridobljena izjava oz. podatki o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, 14. člen ZIntPk, kar ima lahko za posledico uvedbo prekrškovnega postopka zoper naročnika,
- prejeti računi se ne sklicujejo na veljavno pogodbo,
- ugotavlja se negospodarnost pri naročanju blaga (za blago), javni zavod bi lahko ob izbiri najugodnejšega ponudnika uresničil višji znesek popustov, saj so rabati v pretežni meri vezani na dosežen neto promet blaga.

Priporočila NO MONM:

- Pri javnem naročanju ravnati transparentno, po vnaprej določenih postopkih oddaje naročil, ki morajo poleg načina in poteka postopka natančno opredeliti zahteve naročnika do gospodarskih subjektov (pogoje za sodelovanje) in merila za najugodnejše ponudbe, (povzeto iz obrazložitve sklepa DKOM, št. 018-008/2015, z dne 3/2/2015),
- merila za najugodnejšo ponudbo naj Lekarne oblikujejo tako, da zagotovijo oddajo konkurenčnih ponudb zainteresiranih ponudnikov in s tem nižjo ponudbeno ceno zdravil, Pri tem velja poudariti, da je za oblikovanje veleprodajnih cen zdravil sicer v skladu s PRAVILNIKOM o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini res pristojna JAZMP, vendar tako regulirane cene predstavljajo le najvišje dovoljene cene. Zakon dobaviteljem, plačnikom in kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih. V postopkih javnega naročanja pa lahko dobavitelji ponudijo tudi druge ugodnosti (različne popuste), ki lahko vplivajo na odločitev

o izbiri ponudnika.

- pravočasno izvajanje ustrezno pripravljenih postopkov (da ne bi bilo npr. razloga, da bi bila motena preskrba prebivalcev z zdravili),
- razdelitev javnega naročila v več sklopov (razpisani izdelki razdeljeni po več sklopih),
- sklenitev okvirnih sporazumov, saj omogoča, da se v njih opredeli le predvidena vrsta, količina in vrednost zdravil, ki pa naročnika v tem smislu ne zavezujejo, omogoča tudi sklenitev z več gospodarskimi subjekti,
- pri podpisu zastopnikov kupca in dobavitelja se naj določi tudi datum podpisa,
- v pogodbah se naj navede rok veljavnosti pogodbe,
- v vseh pogodbah se naj navede skrbnika pogodbe oz. skrbnike pogodbe (določitev skrbnika v pogodbi je pomembna tako z vidika sodelovanja med pogodbenima partnerjema kot tudi z vidika jasnosti dodelitve odgovornosti in nalog znotraj proračunskega uporabnika),
- poveča se naj učinkovitost upravljanja s pogodbami (neučinkovitosti izvirajo predvsem iz načina obračunavanja blaga in materiala, neformaliziranosti posameznih postopkov, nespoštovanja pogodbenih določil in neustreznega ravnanja naročnika.
- pred podpisom pogodbe ali okvirnega sporazuma pridobiti izjavo oz. podatke v skladu s 14. členom ZIntPk,
- sklepanje aneksov za naknadne popuste se naj izvaja že v začetku leta in ne šele v sredini leta,
- v registru tveganj naj se opredelijo zunanja in notranja tveganja, ki izhajajo iz procesa upravljanja s pogodbami, ter ob začetku nabavnega procesa še dodatno opredelijo tveganja, ki se nanašajo na posamezno pogodbo, v internem aktu naj se določi proces upravljanja s pogodbami v okviru treh področij:

- zagotavljanje izpolnjevanja pogodb (da se posli izvedejo v skladu z dogovorjenim glede vseh elementov pogodbe),
- vzdrževanja dobrih poslovnih odnosov (dobra komunikacija med naročnikom in izvajalcem pogodbe npr.: naročnik pogodbenemu partnerju nudi informacije, ki jih potrebuje za izpolnitev pogodbe v skladu z dogovorjenim – lahko tudi podatki pri izdaji dobropisa),
- administracija pogodb (formalno dokumentacijsko vodenje pogodbe, izvedbo in spremljanje plačil, poročanje, zagotavljanje dokumentacijske sledljivosti in natančno razdelitev nalog ter pristojnosti), določijo naj obvezno pripravo poročil o realizaciji pogodbe z opisom dobrih in slabih izkušenj, tveganj, omejitev ter navedbo ukrepov za izboljšanje procesa upravljanja s pogodbami,

primeri izboljšav v internih aktih:

- vnos določila o obliki in podpisovanju dokumentov, da je parafiranje pogodbe finančne službe obvezno,
- vnos določila o pravočasnem začetku postopka oddaje javnega naročila (šest mesecev pred iztekom pogodbe).

1.1.2 Pogodbo o poslovnem sodelovanju št.: 1J-13-14 s [REDACTED]

(v nadaljevanju: [REDACTED]) so Lekarne sklenile dne 12/2/2014. Pogodba je bila sklenjena na nedoločen čas. Predmet pogodbe je blago, ki so ga naročile Lekarne. Prodajalec kupcu zaračuna naročeno blago po veleprodajnih cenah, veljavnih na dan dobave blaga. Pogodba je bila sklenjena z dnem podpisa obeh strank.

Dne 1/2/2017 je bil sklenjen Aneks št.: 1-17 k Pogodbi o poslovnem sodelovanju št.: 1J-13-14, v katerem je določen [REDACTED] % popust za poravnavo obveznosti v roku do 15 dni od datuma računa na celotno vrednost računa. Prodajalec po prejemu plačila kupcu pošlje dobropis.

Dne 21/6/2017 je bil sklenjen Poslovni dogovor št.: 1-17 k pogodbi o poslovnem sodelovanju št.: 1J-13-14, v katerem je določen popust na obseg in strukturo pri prodajalcu oz. na promet, v skladu z doseganjem oziroma preseganjem dogovorjenih vrednosti. Višina popusta na dosežen promet znaša od [REDACTED] % do [REDACTED] %. Kupec se obvezuje, da bo s prodajalcem preverjal promet, ki sta ga v preteklem obdobju realizirala (vsake tri mesece). Obdobje veljavnosti tega dogovora je bil od 1/1/2017 do 31/12/2017.

Ugotovitve NO MONM:

- Lekarne niso ravnale v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) in v skladu s točko a, prva alineja prvega odstavka 21. člena ZJN-3 pri nabavi blaga pri dobavitelju [REDACTED] v skupnem znesku prometa [REDACTED] €.
- Lekarne so [REDACTED] pogodbo o poslovnem sodelovanju sklenile neposredno, ne da bi izvedle predpisane postopke o oddaji javnih naročil, ZJN-3 določa krog naročnikov, ki so dolžni ravnati po tem zakonu, izključno glede na pravni status naročnika. Javni zavodi so kot naročniki v zakonu izrecno opredeljeni, lekarne so nedvomno organizirane v statusni obliki javnega zavoda, zato so bile tudi v nadzorovanem obdobju dolžne nabavljati v postopkih oddaje javnih naročil,
- v pogodbi ni določene vrednosti naročila oz. ocenjene vrednosti po 24. členu ZJN-3.
- v pogodbi ni določenega skrbnika pogodbe,
- v poslovnem dogovoru (4. člen) določeno preverjanje prometa prodajalca s kupcem (vsak vsake tri mesece) se ni izvajalo (izjava odgovornih na sestanku v lekarnah),
- v aneksu št. 1/2017 ni navedenega datuma pri podpisu s strani zastopnika prodajalca in kupca, ni datuma veljavnosti aneksa,
- ni bilo sporočanja podatkov o oddanih javnih naročilih na portalu javnih naročil,

- pri podpisu s strani zastopnika kupca ni navedenega datuma, saj je v pogodbi določilo, da pogodba stopi v veljavo z dnem, ko jo podpišeta obe pogodbeni stranki,
- ni bila pridobljena izjava oz. podatki o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, 14. člen ZIntPk,
- prejeti računi se ne sklicujejo na veljavno pogodbo,
- ugotavlja se negospodarnost pri naročanju blaga (za enako blago), javni zavod bi lahko ob izbiri najugodnejšega ponudnika uresničil višji znesek popustov, saj so rabati pretežno vezani na doseganje neto prometa.

Priporočila NO MONM:

- Pri javnem naročanju ravnati transparentno, po vnaprej določenih postopkih oddaje naročil, ki morajo poleg načina in poteka postopka natančno opredeliti zahteve naročnika do gospodarskih subjektov (pogoje za sodelovanje) in merila za najugodnejše ponudbe, *(povzeto iz obrazložitve sklepa DKOM, št. 018-008/2015, z dne 3/2/2015)*,
- merila za najugodnejšo ponudbo naj Lekarne oblikujejo tako, da zagotovijo oddajo konkurenčnih ponudb zainteresiranih ponudnikov in s tem nižjo ponudbeno ceno zdravil, Pri tem velja poudariti, da je za oblikovanje veleprodajnih cen zdravil sicer v skladu s PRAVILNIKOM o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini res pristojna JAZMP, vendar tako regulirane cene predstavljajo le najvišje dovoljene cene. Zakon dobaviteljem, plačnikom in kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih. V postopkih javnega naročanja pa lahko dobavitelji ponudijo tudi druge ugodnosti (različne popuste, rok plačila), ki lahko vplivajo na odločitev o izbiri ponudnika,
- pravočasno izvajanje ustreznih pripravljenih postopkov (da ne bi bilo npr. razloga, da bi bila motena preskrba prebivalcev z zdravili),
- razdelitev javnega naročila v več sklopov (razpisani izdelki razdeljeni po več sklopih),
- sklenitev okvirnih sporazumov, saj omogoča, da se v njih opredeli le predvidena vrsta, količina in vrednost zdravil, ki pa naročnika v tem smislu ne zavezujejo, omogoča tudi sklenitev z več gospodarskimi subjekti,
- pri podpisu zastopnikov kupca se naj navede tudi datum podpisa, da bo veljavnost pogodbe, aneksa ali dogovora nedvoumna,
- v pogodbi se naj navede rok veljavnosti pogodbe,
- v pogodbi se naj navede skrbnika oz. skrbnike pogodbe (določitev skrbnika v pogodbi je pomembna tako z vidika sodelovanja med pogodbenima partnerjema kot tudi z vidika jasnosti dodelitve odgovornosti in nalog znotraj proračunskega uporabnika),
- poveča se naj učinkovitost upravljanja s pogodbami (neučinkovitosti izvirajo predvsem iz načina obračunavanja blaga in materiala, neformaliziranosti posameznih postopkov, nespoštovanja pogodbenih določil in neustreznega ravnanja naročnika),
- v pogodbi se naj navede dejansko vrednost celotnega javnega naročila (kadar dejanske vrednosti iz utemeljenih razlogov ni mogoče določiti, pa ocenjeno vrednost javnega naročila v skladu s 24. členom ZIN-3).

- pred podpisom pogodbe ali okvirnega sporazuma pridobiti izjavo oz. podatke v skladu s 14. členom ZIntPk,
- sklepanje aneksov za naknadne popuste se naj izvaja v začetku leta in ne šele v sredini leta,
- v registru tveganj naj se opredelijo zunanja in notranja tveganja, ki izhajajo iz procesa upravljanja s pogodbami, ter ob začetku nabavnega procesa še dodatno opredelijo tveganja, ki se nanašajo na posamezno pogodbo,
- v internem aktu naj se določi proces upravljanja s pogodbami v okviru treh področij:
 - zagotavljanje izpolnjevanja pogodb (da se posli izvedejo v skladu z dogovorjenim glede vseh elementov pogodbe),
 - vzdrževanja dobrih poslovnih odnosov (dobra komunikacija med naročnikom in izvajalcem pogodbe npr. naročnik pogodbenemu partnerju nudi informacije, ki jih potrebuje za izpolnitev pogodbe v skladu z dogovorjenim – lahko tudi podatki pri izdaji dobropisa),
 - administracija pogodb (formalno dokumentacijsko vodenje pogodbe, izvedbo in spremljanje plačil, poročanje, zagotavljanje dokumentacijske sledljivosti in natančno razdelitev nalog ter pristojnosti), določijo naj obvezno pripravo poročil o realizaciji pogodbe z opisom dobrih in slabih izkušenj, tveganj, omejitev ter navedbo ukrepov za izboljšanje procesa upravljanja s pogodbami,

primeri izboljšav v internih aktih:

- vnos določila o obliki in podpisovanju dokumentov, da je parafiranje pogodbe finančne službe obvezno,
- vnos določila o pravočasnem začetku postopka oddaje javnega naročila (šest mesecev pred iztekom pogodbe).

1.1.3 Pogodbo o poslovnem sodelovanju št. 65/2014

(v nadaljevanju: [REDAKTIRANO] so lekarne sklenile dne 28/5/2014. Pogodba je bila sklenjena za nedoločen čas. Predmet pogodbe so zdravila na recept, zdravila BRp in nezdravila [REDAKTIRANO]

[REDAKTIRANO] Prodajalec kupcu zaračuna naročeno blago po veleprodajnih cenah, veljavnih na dan izstavitve račun in objavljenih na portalu [REDAKTIRANO] in velja fno skladišče kupca-razloženo. Pogodba je bila sklenjena z dnem podpisa obeh strank.

Dne 20/2/2017 je bil sklenjen Aneks št.: 1/2017 k Pogodbi o poslovnem sodelovanju št.: 65/2014, v katerem je določen [REDAKTIRANO] % popust za poravnave obveznosti v roku do 15 dni od datuma dobave, od zaračunane prodajne vrednosti blaga. Prodajalec po prejemu plačila kupcu pošlje dobropis.

Dne 23/3/2017 ??? (datum prejema (žig) pogodbe v lekarne je 12.6.2017) je bil sklenjen Aneks št.: 2/2017 k Pogodbi o poslovnem sodelovanju št.: 65/2014, v katerem je določen popust na obseg in strukturo pri prodajalcu oz.

na neto promet, v skladu z doseganjem oziroma preseganjem dogovorjenih vrednosti. Višina popusta na dosežen promet znaša od [REDACTED] % do [REDACTED] %. Obdobje veljavnosti tega dogovora je bil od 1/1/2017 do 31/12/2017.

Ugotovitve NO MONM:

- Lekarne niso ravnale v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) in v skladu s točko a, prva alineja prvega odstavka 21. člena ZJN-3 pri nabavi blaga pri dobavitelju [REDACTED] v skupnem znesku prometa [REDACTED] €.
- Lekarne so s [REDACTED] Pogodbo o poslovnem sodelovanju sklenile neposredno, ne da bi izvedle predpisane postopke o oddaji javnih naročil, ZJN-3 določa krog naročnikov, ki so dolžni ravnati po tem zakonu, izključno glede na pravni status naročnika. Javni zavodi so kot naročniki v zakonu izrecno opredeljeni, lekarne so nedvomno organizirane v statusni obliki javnega zavoda, zato so bile tudi v nadzorovanem obdobju dolžne nabavljati v postopkih oddaje javnih naročil,
- v pogodbi (niti z aneksom) ni določene vrednosti naročila oz. ocenjene vrednosti po 24. členu ZJN-3, kljub temu, da je v 2. členu pogodbe zapisano, da pogodbeni stranki z aneksom k tej pogodbi to določita.
- v pogodbi ni določenega skrbnika pogodbe,
- v aneksih št. 1/2017 in 2/2017 ni navedenega datuma pri podpisu s strani zastopnika kupca,
- ni bilo sporočanja podatkov o oddanih javnih naročil na portalu javnih naročil,
- pri podpisu s strani zastopnika kupca ni navedenega datuma,
- ni bila pridobljena izjava oz. podatki o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, 14. člen ZIntPk.
- prejeti računi se ne sklicujejo na veljavno pogodbo,
- ugotavlja se negospodarnost pri naročanju blaga (za enako blago), javni zavod bi lahko ob izbiri najugodnejšega ponudnika uresničil višji znesek popustov, saj so rabati vezani na višino neto prometa.

Priporočila NO MONM:

- Pri javnem naročanju ravnati transparentno, po vnaprej določenih postopkih oddaje naročil, ki morajo poleg načina in poteka postopka natančno opredeliti zahteve naročnika do gospodarskih subjektov (pogoje za sodelovanje) in merila za najugodnejše ponudbe, (povzeto iz obrazložitve sklepa DKOM, št. 018-008/2015, z dne 3/2/2015),
- merila za najugodnejšo ponudbo naj Lekarne oblikujejo tako, da zagotovijo oddajo konkurenčnih ponudb zainteresiranih ponudnikov in s tem nižjo ponudbeno ceno zdravil. Pri tem velja poudariti, da je za oblikovanje veleprodajnih cen zdravil sicer v skladu s PRAVILNIKOM o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini res pristojna JAZMP, vendar tako regulirane cene predstavljajo le

najvišje dovoljene cene. Zakon dobaviteljem, plačnikom in kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih. V postopkih javnega naročanja pa lahko dobavitelji ponudijo tudi druge ugodnosti (različne popuste, rok plačila), ki lahko vplivajo na odločitev o izbiri ponudnika.

- pravočasno izvajanje ustreznih pripravljenih postopkov (da ne bi bilo npr. razloga, da bi bila motena preskrba prebivalcev z zdravili),
- razdelitev javnega naročila v več sklopov (razpisani izdelki razdeljeni po več sklopih),
- sklenitev okvirnih sporazumov, saj omogoča, da se v njih opredeli le predvidena vrsta, količina in vrednost zdravil, ki pa naročnika v tem smislu ne zavezujejo, omogoča tudi sklenitev z več gospodarskimi subjekti,
- pri podpisu zastopnikov kupca in dobavitelja se naj navede tudi datum podpisa,
- v pogodbi se naj navede rok veljavnosti pogodbe,
- v pogodbi se naj navede skrbnika oz. skrbnike pogodbe (določitev skrbnika v pogodbi je pomembna tako z vidika sodelovanja med pogodbenima partnerjema kot tudi z vidika jasnosti dodelitve odgovornosti in nalog znotraj proračunskega uporabnika),
- poveča se naj učinkovitost upravljanja s pogodbami (neučinkovitosti izvirajo predvsem iz načina obračunavanja blaga in materiala, neformaliziranosti posameznih postopkov, nespoštovanja pogodbenih določil in neustreznega ravnanja naročnika),
- v pogodbi se naj navede dejanska vrednost celotnega javnega naročila (kadar dejanske vrednosti iz utemeljenih razlogov ni mogoče določiti, pa ocenjeno vrednost javnega naročila v skladu s 24. členom ZJN-3),
- pred podpisom pogodbe ali okvirnega sporazuma pridobiti izjavo oz. podatke v skladu s 14. členom ZIntPk,
- sklepanje aneksov se naj izvaja v začetku leta in ne šele v sredini leta,
- v registru tveganj naj se opredelijo zunanja in notranja tveganja, ki izhajajo iz procesa upravljanja s pogodbami, ter ob začetku nabavnega procesa še dodatno opredelijo tveganja, ki se nanašajo na posamezno pogodbo,
- v internem aktu naj se določi proces upravljanja s pogodbami v okviru treh področij:
 - zagotavljanje izpolnjevanja pogodb (da se posli izvedejo v skladu z dogovorjenim glede vseh elementov pogodbe),
 - vzdrževanja dobrih poslovnih odnosov (dobra komunikacija med naročnikom in izvajalcem pogodbe npr. naročnik pogodbenemu partnerju nudi informacije, ki jih potrebuje za izpolnitev pogodbe v skladu z dogovorjenim – lahko tudi podatki pri izdaji dobropisa),
 - administracija pogodb (formalno dokumentacijsko vodenje pogodbe, izvedbo in spremljanje plačil, poročanje, zagotavljanje dokumentacijske sledljivosti in natančno razdelitev nalog ter pristojnosti), določijo naj obvezno pripravo poročil o realizaciji pogodbe z opisom dobrih in slabih izkušenj, tveganj, omejitev ter navedbo ukrepov za izboljšanje procesa upravljanja s pogodbami,

primeri izboljšav v internih aktih:

- vnos določila o obliki in podpisovanju dokumentov, da je parafiranje pogodbe finančne službe obvezno,
- vnos določila o pravočasnem začetku postopka oddaje javnega naročila (šest mesecev pred iztekom pogodbe).

1.1.4 Pogodbo o poslovnem sodelovanju glede distribucije izdelkov

(v nadaljevanju: [REDACTED] so Lekarne sklenile dne 3/1/2017. Pogodba je bila sprejeta z datumom podpisa in je pričela veljati od prvega dneva distribucije do preklica. Predmet pogodbe je blago (proizvodi) iz prodajnega programa prodajalca oz. zdravila po naročilu Lekarn. Prodajalec kupcu zaračuna naročeno blago po prodajnem ceniku.

Ugotovitve NO MONM:

- Lekarne niso ravnale v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) in v skladu s točko a, prva alineja prvega odstavka 21. člena ZJN-3 pri nabavi blaga pri dobavitelju [REDACTED] v skupnem znesku prometa [REDACTED] €.
- Lekarne so [REDACTED] pogodbo o poslovnem sodelovanju sklenile neposredno, ne da bi izvedle predpisane postopke o oddaji javnih naročil, ZJN-3 določa krog naročnikov, ki so dolžni ravnati po tem zakonu, izključno glede na pravni status naročnika. Javni zavodi so kot naročniki v zakonu izrecno opredeljeni, lekarnе so nedvomno organizirane v statusni obliki javnega zavoda, zato so bile tudi v nadzorovanem obdobju dolžne nabavljati v postopkih oddaje javnih naročil,
- v pogodbi (niti z aneksom) ni določene vrednosti naročila niti količine oz. ocenjene vrednosti po 24. členu ZJN-3, kljub temu, da je v 7. členu pogodbe zapisano, da pogodbeni stranki z aneksom k tej pogodbi to določita.
- v pogodbi ni določenega skrbnika pogodbe,
- pogodba o poslovnem sodelovanju glede distribucije izdelkov ni oštevilčena,
- ni bilo sporočanja podatkov o oddanih javnih naročil na portalu javnih naročil,
- pri podpisu s strani zastopnika kupca ni navedenega datuma,
- ni bila pridobljena izjava oz. podatki o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, 14. člen ZIntPk.
- prejeti računi se ne sklicujejo na veljavno pogodbo,
- ugotavlja se negospodarnost pri naročanju blaga (za enako blago), javni zavod bi lahko ob izbiri najugodnejšega ponudnika uresničil višji znesek popustov,

Priporočila NO MONM:

- Pri javnem naročanju ravnati transparentno, po vnaprej določenih postopkih oddaje naročil, ki morajo polega načina in poteka postopka natančno opredeliti zahteve naročnika do gospodarskih subjektov (pogoje za sodelovanje) in merila za najugodnejše ponudbe (*povzeto iz obrazložitve sklepa DKOM, št. 018-008/2015, z dne 3/2/2015*),
- merila za najugodnejšo ponudbo naj Lekarne oblikujejo tako, da zagotovijo oddajo konkurenčnih ponudb zainteresiranih ponudnikov in s tem nižjo ponudbeno ceno zdravil. Pri tem velja poudariti, da je za oblikovanje veleprodajnih cen zdravil sicer v skladu s PRAVILNIKOM o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini res pristojna JAZMP, vendar tako regulirane cene predstavljajo le najvišje dovoljene cene. Zakon dobaviteljem, plačnikom in kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih. V postopkih javnega naročanja pa lahko dobavitelji ponudijo tudi druge ugodnosti (različne popuste, rok plačila), ki lahko vplivajo na odločitve o izbiri ponudnika.
- pravočasno izvajanje ustrezno pripravljenih postopkov (da ne bi bilo npr. razloga, da bi bila motena preskrba prebivalcev z zdravili),
- razdelitev javnega naročila v več sklopov (razpisani izdelki razdeljeni po več sklopih),
- sklenitev okvirnih sporazumov, saj omogoča, da se v njih opredeli le predvidena vrsta, količina in vrednost zdravil, ki pa naročnika v tem smislu ne zavezujejo, omogoča tudi sklenitev z več gospodarskimi subjekti,
- pri podpisu zastopnikov kupca se naj navede tudi datum podpisa,
- v pogodbi se naj navede rok veljavnosti pogodbe oz. trajanje naročila in ne do preklica ali za nedoločen čas,
- v pogodbi se naj navede skrbnika oz. skrbnike pogodbe (določitev skrbnika v pogodbi je pomembna tako z vidika sodelovanja med pogodbenima partnerjema kot tudi z vidika jasnosti dodelitve odgovornosti in nalog znotraj proračunskega uporabnika),
- poveča se naj učinkovitost upravljanja s pogodbami (neučinkovitosti izvirajo predvsem iz načina obračunavanja blaga in materiala, neformaliziranosti posameznih postopkov, nespoštovanja pogodbenih določil in neustreznega ravnanja naročnika),
- v pogodbi se naj navede dejansko vrednost celotnega javnega naročila (kadar dejanske vrednosti iz utemeljenih razlogov ni mogoče določiti, pa ocenjeno vrednost javnega naročila v skladu s 24. členom ZJN-3),
- pred podpisom pogodbe ali okvirnega sporazuma pridobiti izjavo oz. podatke v skladu s 14. členom ZIntPK,
- v registru tveganj naj se opredelijo zunanja in notranja tveganja, ki izhajajo iz procesa upravljanja s pogodbami, ter ob začetku nabavnega procesa še dodatno opredelijo tveganja, ki se nanašajo na posamezno pogodbo,
- v internem aktu naj se določi proces upravljanja s pogodbami v okviru treh področij:
 - zagotavljanje izpolnjevanja pogodb (da se posli izvedejo v skladu z dogovorjenim glede vseh elementov pogodbe),
 - vzdrževanja dobrih poslovnih odnosov (dobra komunikacija med naročnikom in izvajalcem pogodbe npr. naročnik pogodbenemu partnerju nudi informacije, ki jih potrebuje za izpolnitev

pogodbe v skladu z dogovorjenim – lahko tudi podatki pri izdaji dobropisa),

- administracija pogodb (formalno dokumentacijsko vodenje pogodbe, izvedbo in spremljanje plačil, poročanje, zagotavljanje dokumentacijske sledljivosti in natančno razdelitev nalog ter pristojnosti), določijo naj obvezno pripravo poročil o realizaciji pogodbe z opisom dobrih in slabih izkušenj, tveganj, omejitev ter navedbo ukrepov za izboljšanje procesa upravljanja s pogodbami,

primeri izboljšav v internih aktih:

- vnos določila o obliki in podpisovanju dokumentov, da je parafiranje pogodbe finančne službe obvezno,
- vnos določila o pravočasnem začetku postopka oddaje javnega naročila (šest mesecev pred iztekom pogodbe).

1.1.5 Okvirno pogodbo o postopni dobavi izdelkov št. 18/2017

(v nadaljevanju: [REDAKCIJA] so lekarne sklenile dne 3/1/2017. Pogodba je bila sklenjena za obdobje enega leta z možnostjo podaljšanja za novo obdobje enega leta. Predmet pogodbe so izdelki, ki so predmet poslovanja prodajalca oziroma ustno ali pisno naročilo lekarn. Prodajalec kupcu zaračuna naročeno blago po veljavnih cenah na dan dobave (cenovni standardi s strani ZZS). Pogodba je stopila v veljavo z dnem, ko je podpisana s strani obeh strank.

Dne 13/5/2017 je bil sklenjen Aneks št.: 1/2017 k Pogodbi o postopni dobavi izdelkov št. 18/2017, v katerem je določen dodaten [REDAKCIJA] % rabat glede na doseženi neto letni promet za leto 2017. Poleg navedenega rabata prodajalec priznava kupcu dodaten rabat za leto 2017 v višini od [REDAKCIJA] % do [REDAKCIJA] %.

Prodajalec priznava kupcu za predčasno poravnavo obveznosti v roku do 15 dni od nastanka obveznosti [REDAKCIJA] % popusta, dobropis kupcu izstavi do 10. v mesecu za pretekli mesec.

Ugotovitve NO MONM:

- Lekarne niso ravnale v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) in v skladu s točko a, prva alineja prvega odstavka 21. Člena ZJN-3 pri nabavi blaga pri dobavitelju [REDAKCIJA] v skupnem znesku prometa [REDAKCIJA] €.
- Lekarne so [REDAKCIJA] Okvirno pogodbo o postopni dobavi izdelkov sklenile neposredno, ne da bi izvedle predpisane postopke o oddaji javnih naročil, ZJN-3 določa krog naročnikov, ki so dolžni ravnati po tem zakonu, izključno glede na pravni status naročnika. Javni zavodi so kot naročniki v zakonu izrecno opredeljeni, lekarne so nedvomno organizirane v statusni obliki javnega zavoda, zato so bile tudi v nadzorovanem obdobju dolžne

- nabavljati v postopkih oddaje javnih naročil,
- v pogodbi (niti z aneksom) ni določene vrednosti naročila oz. ocenjene vrednosti po 24. členu ZJN-3, kljub temu, da je v 1. členu pogodbe zapisano, da pogodbeni stranki z aneksom k tej pogodbi to določita,
- v pogodbi ni določenega skrbnika pogodbe,
- v aneksu št. 1/2017 ni navedenega datuma pri podpisu s strani zastopnika kupca,
- ni bilo sporočanja podatkov o oddanih javnih naročil na portalu javnih naročil,
- v okvirni pogodbi pri podpisu s strani zastopnika kupca ni navedenega datuma, pogodba stopi v veljavo z dnem, ko je podpisana s strani obeh strank,
- ni bila pridobljena izjava oz. podatki o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu ponudnika, 14. člen ZIntPK,
- prejeti računi se ne sklicujejo na veljavno pogodbo,
- ugotavlja se negospodarnost pri naročanju blaga, javni zavod bi lahko ob izbiri najugodnejšega ponudnika (za enako blago), uresničil višji znesek popustov, saj so rabati pretežno vezani na višino prometa.

Priporočila NO MONM:

- Pri javnem naročanju ravnati transparentno, po vnaprej določenih postopkih oddaje naročil, ki morajo poleg načina in poteka postopka natančno opredeliti zahteve naročnika do gospodarskih subjektov (pogoje za sodelovanje) in merila za najugodnejše ponudbe (*povzeto iz obrazložitve sklepa DKOM, št. 018-008/2015, z dne 3/2/2015*),
- merila za najugodnejšo ponudbo naj Lekarne oblikujejo tako, da zagotovijo oddajo konkurenčnih ponudb zainteresiranih ponudnikov in s tem nižjo ponudbeno ceno zdravil. Pri tem velja poudariti, da je za oblikovanje veleprodajnih cen zdravil sicer v skladu s PRAVILNIKOM o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini res pristojna JAZMP, vendar tako regulirane cene predstavljajo le najvišje dovoljene cene. Zakon dobaviteljem, plačnikom in kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih. V postopkih javnega naročanja pa lahko dobavitelji ponudijo tudi druge ugodnosti (različne popuste, rok plačila), ki lahko vplivajo na odločitev o izbiri ponudnika,
- pravočasno izvajanje ustreznih pripravljenih postopkov (da ne bi bilo npr. razloga, da bi bila motena preskrba prebivalcev z zdravili),
- razdelitev javnega naročila v več sklopov (razpisani izdelki razdeljeni po več sklopih),
- sklenitev okvirnih sporazumov, saj omogoča, da se v njih opredeli le predvidena vrsta, količina in vrednost zdravil, ki pa naročnika v tem smislu ne zavezujejo, omogoča tudi sklenitev z več gospodarskimi subjekti,
- pri podpisu zastopnikov kupca in dobavitelja se naj navede tudi datum podpisa,
- v pogodbi se naj navede skrbnika oz. skrbnike pogodbe (določitev skrbnika v pogodbi je pomembna tako z vidika sodelovanja med pogodbenima partnerjema kot tudi z vidika jasnosti dodelitve odgovornosti in nalog znotraj proračunskega uporabnika),

- poveča se naj učinkovitost upravljanja s pogodbami (neučinkovitosti izvirajo predvsem iz načina obračunavanja blaga in materiala, neformaliziranosti posameznih postopkov, nespoštovanja pogodbenih določil in neustreznega ravnanja naročnika).
- v pogodbi se naj navede dejanska vrednost celotnega javnega naročila (kadar dejanske vrednosti iz utemeljenih razlogov ni mogoče določiti, pa ocenjeno vrednost javnega naročila v skladu s 24. členom ZIN-3).
- pred podpisom pogodbe ali okvirnega sporazuma pridobiti izjavo oz. podatke v skladu s 14. členom ZIntPk.
- sklepanje aneksov se naj izvaja v začetku leta in ne šele v sredini leta,
- v registru tveganj naj se opredelijo zunanja in notranja tveganja, ki izhajajo iz procesa upravljanja s pogodbami, ter ob začetku nabavnega procesa še dodatno opredelijo tveganja, ki se nanašajo na posamezno pogodbo.
- v internem aktu naj se določi proces upravljanja s pogodbami v okviru treh področij:
 - zagotavljanje izpolnjevanja pogodb (da se posli izvedejo v skladu z dogovorjenim glede vseh elementov pogodbe),
 - vzdrževanja dobrih poslovnih odnosov (dobra komunikacija med naročnikom in izvajalcem pogodbe npr. naročnik pogodbenemu partnerju nudi informacije, ki jih potrebuje za izpolnitev pogodbe v skladu z dogovorjenim – lahko tudi podatki pri izdaji dobropisa),
 - administracija pogodb (formalno dokumentacijsko vodenje pogodbe, izvedbo in spremljanje plačil, poročanje, zagotavljanje dokumentacijske sledljivosti in natančno razdelitev nalog ter pristojnost.), določijo naj obvezno pripravo poročil o realizaciji pogodbe z opisom dobrih in slabih izkušenj, tveganj, omejitev ter navedbo ukrepov za izboljšanje procesa upravljanja s pogodbami,

primeri izboljšav v internih aktih:

- vnos določila o obliki in podpisovanju dokumentov, da je parafiranje pogodbe finančne službe obvezno,
- vnos določila o pravočasnem začetku postopka oddaje javnega naročila (šest mesecev pred iztekom pogodbe)

1.1.6 Pogodbo o prodaji blaga v letu 1999

(v nadaljevanju:) so lekarne sklenile dne 5/1/1999. Pogodba je bila sklenjena za obdobje enega leta z možnostjo podaljšanja oz. v kolikor nadaljujeta s poslovnim sodelovanjem se šteje, da še naprej poslujeta po določilih te pogodbe. Predmet pogodbe je blago, ki je predmet poslovanja dobavitelja oziroma ustno ali pisno naročilo lekarn. V pogodbenih določilih ni določil o ceni in o okvirni ceni.

Dne 27/6/2017 (podpis in datum pri prodajalcu je 23/1/2017, datum prejem v lekarne 3/7/2017) je bil sklenjen Aneks št.: 1/2017 k Pogodbi o nabavi blaga v letu 1999, v katerem so navedeni rabati od doseženega prometa

oz. prodaje v višini od ■ % do ■ % in ■ % super rabat glede na doseženi neto letni promet za leto 2017.

Na osnovi 2. člena aneksa je dobavitelj v začetku leta 2017, za dosežen skupni promet v predhodnem letu, ki ne vključuje zdravil ter poračun rabatov od prodaje, odobril dodaten rabat v višini ■ % (super rabat). Aneks je stopil v veljavo z dnem podpisa obeh strank oz. njunih pooblaščenih predstavnikov šele 27/6/2017 oziroma z dnem, ko je aneks podpisal naročnik.

Ugotovitve NO MONM:

- Lekarne niso ravnale v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, predvsem z načelom transparentnosti javnega naročanja (6. člen ZJN-3) in v skladu s točko a, prva alineja prvega odstavka 21. člena ZJN-3 pri nabavi blaga pri dobavitelju ■■■■■ v skupnem znesku prometa ■■■■■ €.
- Lekarne so s ■■■■■ Pogodbo o prodaji blaga sklenile neposredno, ne da bi izvedle predpisane postopke o oddaji javnih naročil, ZJN-3 določa krog naročnikov, ki so dolžni ravnati po tem zakonu, izključno glede na pravni status naročnika. Javni zavodi so kot naročniki v zakonu izrecno opredeljeni, lekarne so nedvomno organizirane v statusni obliki javnega zavoda, zato so bile tudi v nadzorovanem obdobju dolžne nabavljati v postopkih oddaje javnih naročil,
- v pogodbi (niti z aneksom) ni določene vrednosti naročila oz. ocenjene vrednosti po 24. členu ZJN-3, kljub temu, da je v 2. členu pogodbe zapisano, da pogodbeni stranki z aneksom k tej pogodbi to določita,
- pogodba se je že od leta 1999 naprej podaljševala avtomatično na podlagi 1. člena pogodbe,
- 1. točka 5. člena pogodbe vsebuje še določila prometnega davka, pogodbeni stranki sta določili, da bosta po uvedbi DDV-ja z aneksom k pogodbi prilagodili določila z veljavno zakonodajo, AMPAK DO konca leta 2017 se to ŠE NI ZGODILO oz. USKLADILO,
- v pogodbi ni določila o ceni blaga, ki je predmet pogodbe, torej enega bistvenih elementov po Obligacijskem zakoniku in tudi po ZJN-3,
- d. točka 5. člena pogodbe opredeljuje določila cassa sconto, vendar ne vsebuje določljive višine finančnega popusta, ampak je določeno, da v višini kot bo navedena na fakturi, niti v kakšnem roku mora biti plačan račun, da je naročnik upravičen do finančnega popusta. Dobavitelj blaga s tem pogodbenim določilom enostransko oz. samovoljno določi višino finančnega popusta, kar je pa nedopustno oz. škodljivo.
- aneks št. 1/2017 stopi v veljavo dne 27/6/2017 s podpisom naročnika, prodajalec pa ga je podpisal že 23/1/2017 in je ravnal kot, da je aneks pričel veljati v januarju 2017, kar je v nasprotju z obligacijami,
- ni bilo sporočanja podatkov o oddanih javnih naročil na portalu javnih naročil,
- pri podpisu s strani zastopnika kupca ni navedenega datuma,
- prejeti računi se ne sklicujejo na veljavno pogodbo,
- ugotavlja se negospodarnost pri naročanju blaga (za enako blago), javni zavod bi lahko ob izbiri najugodnejšega ponudnika uresničil višji znesek popustov, saj so rabati vezani na višino neto prometa.

Priporočila NO MONM:

- Pri javnem naročanju ravnati transparentno, po vnaprej določenih postopkih oddaje naročil, ki morajo polega načina in poteka postopka natančno opredeliti zahteve naročnika do gospodarskih subjektov (pogoje za sodelovanje) in merila za najugodnejše ponudbe, *(povzeto iz obrazložitve sklepa DKOM, št. 018-008/2015, z dne 3/2/2015)*,
- merila za najugodnejšo ponudbo naj Lekarne oblikujejo tako, da zagotovijo oddajo konkurenčnih ponudb zainteresiranih ponudnikov in s tem nižjo ponudbeno ceno zdravil. Pri tem vella poudariti, da je za oblikovanje veleprodajnih cen zdravil sicer v skladu s PRAVILNIKOM o določanju cen zdravil za uporabo v humani medicini res pristojna JAZMP, vendar tako regulirane cene predstavljajo le najvišje dovoljene cene. Zakon dobaviteljem, plačnikom in kupcem zdravil omogoča, da se dogovarjajo o cenah, ki so nižje od reguliranih. V postopkih javnega naročanja pa lahko dobavitelji ponudijo tudi druge ugodnosti (različne popuste, rok plačila), ki lahko vplivajo na odločitve o izbiri ponudnika.
- pravočasno izvajanje ustrezno pripravljenih postopkov (da ne bi bilo npr. razloga, da bi bila motena preskrba prebivalcev z zdravili),
- razdelitev javnega naročila v več sklopov (razpisani izdelki razdeljeni po več sklopih),
- sklenitev okvirnih sporazumov, saj omogoča, da se v njih opredeli le predvidena vrsta, količina in vrednost zdravil, ki pa naročnika v tem smislu ne zavezujejo, omogoča tudi sklenitev z več gospodarskimi subjekti,
- TAKOJ se naj sklene nova pogodba (okvirni sporazum), ki bo vsebovala vse bistvene sestavine po Obligacijskem zakoniku in določilih ZJN-3 in bila le-ta skladna z veljavno zakonodajo na dan podpisa pogodbe oz. bila tudi formalno veljavna, upoštevati tudi 6/14 člen ZIntPK,
- v pogodbi se naj navede določljiv rok veljavnosti pogodbe,
- v pogodbi se naj navede skrbnika oz. skrbnike pogodbe (določitev skrbnika v pogodbi je pomembna tako z vidika sodelovanja med pogodbenima partnerjema kot tudi z vidika jasnosti dodelitve odgovornosti in nalog znotraj proračunskega uporabnika),
- poveča se naj učinkovitost upravljanja s pogodbami (neučinkovitosti izvirajo predvsem iz načina obračunavanja blaga in materiala, neformaliziranosti posameznih postopkov, nespoštovanja pogodbenih določil in neustreznega ravnanja naročnika),
- v pogodbi se naj navede dejansko vrednost celotnega javnega naročila (kadar dejanske vrednosti iz utemeljenih razlogov ni mogoče določiti, pa ocenjeno vrednost javnega naročila v skladu s 24. členom ZJN-3),
- pred podpisom pogodbe ali okvirnega sporazuma pridobiti izjavo oz. podatke v skladu s 14. členom ZIntPK,
- sklepanje aneksov se naj izvaja v začetku leta in ne šele v sredini leta,
- v registru tveganj naj se opredelijo zunanja in notranja tveganja, ki izhajajo iz procesa upravljanja s pogodbami, ter ob začetku nabavnega procesa še dodatno opredelijo tveganja, ki se nanašajo na posamezno pogodbo,
- v internem aktu naj se določi proces upravljanja s pogodbami v okviru treh področij:

- zagotavljanje izpolnjevanja pogodb (da se posli izvedejo v skladu z dogovorjenim glede vseh elementov pogodbe),
- vzdrževanja dobrih poslovnih odnosov (dobra komunikacija med naročnikom in izvajalcem pogodbe npr. naročnik pogodbenemu partnerju nudi informacije, ki jih potrebuje za izpolnitev pogodbe v skladu z dogovorjenim – lahko tudi podatki pri izdaji dobropisa),
- administracija pogodb (formalno dokumentacijsko vodenje pogodbe, izvedbo in spremljanje plačil, poročanje, zagotavljanje dokumentacijske sledljivosti in natančno razdelitev nalog ter pristojnosti), določijo naj obvezno pripravo poročil o realizaciji pogodbe z opisom dobrih in slabih izkušenj, tveganj, omejitev ter navedbo ukrepov za izboljšanje procesa upravljanja s pogodbami,

primeri izboljšav v internih aktih:

- vnos določila o obliki in podpisovanju dokumentov, da je parafiranje pogodbe finančne službe obvezno,
- vnos določila o pravočasnem začetku postopka oddaje javnega naročila (šest mesecev pred iztekom pogodbe).

2. Nabava storitev

2.1 Steklarska dela v okviru prenove prostorov uprave na Kandijski cesti

V nadzoru smo pregledali pogodbo št. 408/2017, ki so jo Dolenjske lekarne dne 18.9.2017 sklenile z [REDAKTIRANO]. Pogodba je sklenjena za izvedbo steklarskih del v prostorih uprave na Kandijski cesti 1, Novo mesto. Pogodbeni izvajalec del je bil izbran kot najugodnejši ponudnik na osnovi zbiranja ponudb (1. člen pogodbe). Lekarne so pridobile tri oziroma štiri ponudbe in so med sabo neprimerljive, vse vrednosti so bile brez DDV-ja:

- [REDAKTIRANO] je poslalo ponudbeni predračun št. 102-100/2017 po popisu naročnika (S1-S12) v višini 13.746,00 €, datum predračuna: 30/8/2017.
- [REDAKTIRANO] je poslalo ponudbo (S1-S12) št. 503 017 v višini 15.011,00 €, datum ponudbe: 19/7/2017.
- [REDAKTIRANO] je poslalo okvirno ponudbo (S1-S12) v višini 19.145,00 € (v neskladju z 22. členom OZ).
- na datum sklenjene pogodbe oziroma na dan 18/9/2017 je kot izbrani najugodnejši ponudnik [REDAKTIRANO] poslal nov ponudbeni predračun št. 129-100/2017 v višini 21.365,00 €, z novimi in spremenjenimi postavkami, povečanje vrednosti del za 55,43 %.

Ugotovitve NO MONM:

- Lekarne so v nasprotju z Načeli javnega naročanja (3-8 členi ZJN-3) in v nasprotju z sprejetim splošnim aktom Lekarn - Pravilnikom o oddaji evidenčnih javnih naročil št.: 2/2017 z dne 3/1/2017 pridobile med seboj neprimerljive ponudbe.
- pogodba št. 408/2017 (v nadaljevanju: Pogodba) je bila sklenjena dne 18/9/2017 s ponudnikom [REDAKTIRANO] (v nadaljevanju: izvajalec del), na podlagi ponudbe št. 129-100/2017 za vrednost (21.365,00 brez DDV-ja),
- pred sklenitvijo pogodbe Lekarne kot naročnik del niso pridobile IZJAVO oz. podatke o udeležbi fizičnih in pravnih oseb v lastništvu izvajalca del (14. člen ZIntPK).
- ni bila predložena razpisna dokumentacija za naročilo, kljub zahtevku v okviru dodatnih dokumentov za nadzor NO MONM (zadnja točka pete alineje),
- izvajalec del ni izvedel del v pogodbenem roku (1/3 člen Pogodbe, rok dokončanja del do 13/10/2017), na izstavljenem račun št. 2516/17 (v nadaljevanju: račun) s strani izvajalca del je datum opravljene storitve 21/11/2017.
- naročnik izvajalcu del, zaradi zakasnitve z dokončanjem del, ni zaračunal pogodbene kazni, kar je v nasprotju s 13. členom Pogodbe.
- izvajalec del se v računu ni skliceval na številko pogodbe, kar je v nasprotju s pogodbenim določilom v 1/11. člena Pogodbe,

- datum zapadlosti na računu ni v skladu s 4. členom v Pogodbi,
- koda namena na prejetem računu tudi ni v skladu s Šifrantom kod namenov plačila UJP.

Priporočila NO MONM:

- ravnati v skladu z načeli javnega naročanja in z veljavnimi splošnimi akti Lekarn,
- upoštevati določila OZ pri sklenitvi pogodbe in pri obravnavi vseh ponudb,
- v skladu s skrbnostjo dobrega strokovnjaka pripraviti popis del (ponudbeni predračun), ki je sestavni del povabila k oddaji ponudbe ponudnikom, da ne bo prihajalo do dvojne, spremenjene oz. naknadne ponudbe, katera ni primerljiva s ponodbami ostalih ponudnikov,
- urediti kontrolne postopke pri prejetem računu (podrobno navedeno že v nekaterih prejšnjih priporočilih NO MONM v tem poročilu),
- upoštevati vsa določila v Pogodbi, skrbno ravnanje skrbnika pogodbe.

3. Ostale dodatne ugotovitve NO MONM pri nadzoru:

3.1 Letno poročilo Dolenjskih lekarn za leto 2017

Letno poročilo Dolenjskih lekarn za leto 2017 (v nadaljevanju: letno poročilo) z dne 28/2/2018 je javno objavljeno na spletnih straneh AJPES, pregledal in potrdil ga je tudi Svet zavoda.

Pri svojem delu je NO MONM (na podlagi javno objavljenega Letnega poročila na spletnih straneh AJPES in na podlagi zaključne bruto bilance za leto 2017) ugotovil še naslednje:

- V izkazu prihodkov in odhodkov (AOP 862) Lekarne niso izkazale povečanja zalog proizvodov v povezavi s podatki iz Bilance stanja,
- V izkazu prihodkov in odhodkov (AOP 870) je znesek celotnih prihodkov izkazan v napačnem znesku,
- V izkazu prihodkov in odhodkov (AOP 872) je nabavna vrednost prodanega materiala in blaga izkazana v napačnem znesku,
- V izkazu prihodkov in odhodkov (AOP 691) po vrstah dejavnosti sta zneska izkazana v napačnem znesku.
- V letnem poročilu str. 46 so Lekarne navedle, da so stroški dela iz naslova povečane delovne uspešnosti v celoti izkazani kot odhodki tržne dejavnosti.
Navedba Lekarn ne drži. v Izkazu prihodkov in odhodkov so prispevki za socialno varnost delodajalcev razmejeni na javno službo in od prodaje blaga in storitev na trgu na podlagi razmerja med prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti in ne neposredno glede na to, v katero dejavnost odhodek sodi KOT SO LEKARNE NAVEDLE V LETNEM Poročilu oz. v Izkazu prihodkov in odhodkov (AOP 677),
- Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (OBRAZEC v letnem poročilu, str. 27) je napačno izračunan, ker elementi za določitev izhajajo iz podatkov iz Izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti,
- Lekarne niso izpolnjevale v letu 2017 enega izmed 5. pogojev 22. j člena ZSPIS za izplačilo sredstev prodaje blaga in storitev na trgu, ki se glasi: »ima normative za delitev stroškov, ki nastanejo pri opravljanju javne službe oziroma prodaji blaga in storitev«.
- V zaključni bruto bilanci za leto 2017 je na kontu Prenos odhodkov v zaloge znesek napačen (491 00) oz. previsok.
- Obstaja tveganje da je tudi Obračun davka od dobička pravnih oseb za leto 2017 sestavljen napačno, glede na to, da se delno črpajo podatki iz Izkaza prihodkov in odhodkov, ki pa so navedeni napačno.

Priporočila NO MONM:

- Lekarne naj upoštevajo pri pripravi letnega poročila GRADIVA za pripravo letnega poročila za posamezno leto za javne lekarne, ki ga vsako leto izda Ministrstvo za zdravje.

- Sestavni del letnega poročila MORA biti tudi **OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC**, pripravljena v skladu z Metodologijo za pripravo izjave o oceni notranjega nadzora javnih financ.
- Pravilna uporaba strokovnih pravil računovodenja.
- Izdelati normative (sodila oz. MERILA) za delitev odhodkov in prihodkov na dejavnost javne službe ter na dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu, ki jih bo sprejel organ upravljanja Lekarn.
Sodila se naj določijo za posamezne stroške in prihodke vsaj po kontih, ki so oštevilčeni s štirimestno številko, IN JIH naj pri potrjevanju Finančnega načrta Lekarn tudi Svet zavoda pregleda oz. zavzame stališče o ustreznosti in upoštevanju le-teh,
- Lekarne naj pri obravnavi računovodskih postavk ter pri sestavitvi in predložitvi letnega poročila dosledno upoštevajo zakonske predpise (npr. upoštevati naslednje: prihodke od poslovanja določeni uporabniki popravijo za spremembo vrednosti proizvodnje in nedokončane proizvodnje v Izkazu prihodkov in odhodkov),
- **Svet zavoda Lekarn** naj se loti preverjanja in potrjevanja letnega poročila bolj odgovorno oz. v skladu z zakonodajo, ki jim to nalaga.
- Lekarne naj izdelajo individualne kazalnike uspešnosti (potrebni pri plačilu delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu) tako, da bodo pozitivno vplivali na javno zdravje in ne spodbujali nepotrebne prodaje ter rabe zdravil na način, da le-ta ne bo nagrajeval strokovnih lekarniških delavcev glede na količino in vrednost prodanih zdravil.
Torej, merila morajo biti jasno izdelana za ugotavljanje, obračunavanje in izplačevanje delovne uspešnosti zaposlenih in NE npr. VSI ENAKO.
- pravilno izkazovati v računovodskih izkazih aktivne časovne razmejitve (npr.: plačane zavarovalne premije, oglaševanje, ki se nanaša na daljše obdobje kot je koledarsko leto),
- **Ločeno spremljanje poslovanja** (9. člen Zakona o računovodstvu) omogoča preverjanje namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe javnih sredstev v javnih zavodih. Ločeno izkazovanje sredstev po virih omogoča pregled nad zakonitostjo in smotrnostjo porabe sredstev ter pridobivanjem sredstev za opravljanje posameznih dejavnosti. Javni zavodi so dolžni izvajati predvsem programe javne službe, **dejavnost na trgu ne sme ogroziti izvajanja javne službe, za katero je zavod ustanovljen**. Z ločenim izkazovanjem virov sredstev dosežemo pregled nad vrstami sredstev, ki jih zavod načrtuje in pridobi z opravljanjem posameznih dejavnosti. Razmejujejo se tudi **vsí stroški**, ki nastajajo pri opravljanju posameznih vrst dejavnosti. Pri kalkuliranju cen (in zaračunavanju) proizvodov in storitev javnih zavodov se morajo upoštevati **vsí stroški tržne dejavnosti**. Pri nastopu na trgu mora imeti javni zavod enak položaj kot ostali gospodarski subjekti in ne sme biti privilegiran. Z zagotavljanjem boljšega položaja določenemu zavodu bi nastajala nelojalna konkurenca na trgu do gospodarskih subjektov in do drugih javnih zavodov. Javni zavod ne sme pokrivati stroškov za opravljanje tržne dejavnosti iz javnih sredstev, ampak je dolžan stroške pravilno razmejiti (na osnovi določenih meril) med javno službo in tržno dejavnostjo in celotne stroške,

ki nastajajo v zvezi s tržno dejavnostjo, pokrivati iz prihodkov na trgu. Smisel opravljanja tržne dejavnosti je, poleg dopolnitve temeljne dejavnosti in boljše izkoriščenosti zmogljivosti, predvsem v dodatnih virih prihodkov, ki jih zavod lahko porabi za v naprej predvidene namene, vendar morajo tako sveti zavodov kot ustanovitelji preverjati pravilnost razmejitev v fazi načrtovanja in v letnih poročilih javnih zavodov.

3.2 Izdani računi lekarn izstavljeni na podlagi DONACIJE V NARAVI

Na podlagi naključno izbranega vzorca smo pregledali tri izdane račune v okviru ŠIFRE 653025 za donacije v naravi:

- Račun št.: 2017-30-1206 v znesku 691,77 € (za dobre stranke)
- Račun št.: 2017-30-1263 v znesku 2.966,33 € (novoletna obdaritev)
- Račun št.: 2017-30-1205 v znesku 120,52 €

Vsi trije računi so bili izstavljeni v decembru 2017, na računih so različni proizvodi z različnima stopnjama DDV-ja, DDV ni bil obračunan oziroma navedeno je brez davka – DARILNI BON. brez navedbe klavzule oprostitve oz. neobdavčitve na podlagi ZDDV-1.

Dne 1/3/2017 pa je bil izdan račun: 2017/20000034 (šifra za donacije v naravi) v skupnem znesku 2.400,00 €, za darilne bone Novo mesto novorojenčki, DDV ni bil obračun, oprostitve po 3. členu ZDDV-1.

Kadar se izda darilni bon, ki je namenjen nakupu določenega blaga ali storitve, je treba ob prejemu plačila za bon obračunati tudi davek na dodano vrednost, zato se v tem primeru šteje, da je kupec bona opravil plačilo pred opravljeno dobavo blaga ali storitve in nastane obveznost obračuna DDV na dan prejema plačila,« pojasnjuje Furs v pojasnilu št. 4230-620/2011.

Priporočilo NO MONM:

- Evidentiranje prodaje oz. izdaje proizvodov v povezavi z darilnimi boni - Lekarne se naj ravna po pojasnilu Fursa št. 4230-620/2011.

3.3 Izdani dobropis v Lekarni

Pri pregledu povezav med nabavo in prodajo, predvsem z vidika cen, po katerih Lekarne zaračunavajo blago pravnim osebam javnega prava, smo zaznali, da na dobropisu. št. 2017-30-0248 z dne 30/3/2017 za vračilo kupca št.: 2017/20/1 izstavljenemu Zdravstvenemu domu Trebnje, ni zagotovljene revizijske sledi oziroma NI SKLICA (veze) na RAČUN, po katerem se vrača blago oz. izstavlja naveden dobropis.

Dobropis je izvedena listina, s katerim se spreminja prvotni račun (39. člen ZDDV-1), zato mora biti vedno na izdanem dobropisu nedvoumno izkazana povezava med prvotno oz. izvirno listino in med izvedeno listino. Dobropis sam od sebe dejansko ne mora obstajati, račun pa lahko.

Priporočilo NO MONM:

- Lekarne naj upoštevajo pojasnilo DURS, št. 4230-16/2007, 21/2/2017. V pravilniku o računovodstvu naj opišejo izdajo dobropisa in kontrolne postopke pri izdanem dobropisu.

3.4 Prejeti dobropisi za naknadne popuste s strani dobaviteljev blaga in materiala

V letnem poročilu, str. 14 in v zaključni bruto bilanci za obdobje od 1/1/2017 do 31/12/2017, Lekarne navajajo, da so realizirali za 533.592 € naknadnih popustov. Podlaga za popuste so sklenjene pogodbe oz. aneksi k pogodbam oz. poslovnim dogovorom. Preverili smo nekaj dobropisov za naknadne popuste in ugotovili, da npr. pri dobropisu (prilogi k dobropisu), ki ga je izdalo podjetje Farmadent d.o.o. za obdobje oktober-december 2014 ni možno ugotoviti, za kakšen popust gre. Tudi pri ostalih prejetih dobropisih so običajno le priložene številke izdanih računov (dobaviteljevi izdani računi), nič pa, za kateri popust se gre (npr. za količine posameznih vrst blaga ali za neto promet ali za predčasno plačilo,...).

Glede na to, so priloge k dobropisom nepregledne, nerazumljive in tudi dejansko neuskkljene med kupcem in dobaviteljem in s tem tudi NE kontrolirane. Po navedbi Lekarn se kontroliranje prejetih naknadnih popustov v letu 2017 ni izvajalo.

Obstaja tveganje, da Lekarne niso prejele vseh pogodbenih naknadnih popustov oz. tveganje nepravilnih izračunov.

Priporočilo NO MONM:

- Uvedba notranjih kontrol pri prejetem dobropisu.

3.5 Izdani računi javnim zavodom

Na podlagi naključno izbranega vzorca smo pregledali pet izdanih računov za dobavo zdravil javnim zavodom in sicer:

- Izdani račun št.: 2017-30-0244 z dne 30/3/2017,
- izdani račun št.: 2017-30-0229 z dne 28/3/2017,
- izdani račun št.: 2017-30-0207 z dne 21/3/2017,

- izdani račun št.: 2017-30-0201 z dne 14/3/2017,
- izdani račun št.: 2017-30-0223 z dne 28/3/2017.

V vseh petih računih so postavke zdravil, katerih prodajna cena (za enako Ident zdravila po seznamu veljavnih cen zdravil – JAZMP) je višja cena kot je v seznamu JAZMP (npr. Ceftriakson 092410, Canesten 015369, Acipan 025682, Helex 057509, Tobrex 073784,...).

Priporočili NO MONM:

- Pri zaračunavanju dobave zdravil javnim zavodom gre za financiranje zdravil iz javnih sredstev, kar je v pristojnosti ZZZS, zato se naj v celoti upošteva Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju oz. ZZVZZ,
- Materialne kartice blaga naj zagotavljajo dejansko revizijsko sled posameznega blaga (npr. številka dobavnice na izdani fakturi naj bo enaka kot je na materialni kartici pri izdaji, datum odpreme enak datumu izdaje, MPC na materialni kartici enaka kot je na izdanem računu,...,)

Odgovori NO MONM na glavne pripombe Lekarn na osnutek poročila in so bile posredovane pravočasno NO MONM:

Ad 1) NO MONM v celoti zavrača omenjeno zahtevo. Peti odstavek v poglavju UVOD v celoti na razumljiv način opredeljuje predmet nadzora.

Nadzorni odbor ima pravico vpogleda v vse listine in dokumente, ki so predmet pregleda ter v druge finančne načrte in zaključne račune, kakor tudi pravico zahtevati podatke in gradiva, ki jih dodatno potrebuje. V postopku nadzorovanja je stranka dolžna predložiti nadzornemu odboru vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku in odgovarjati na ugotovitve in priporočila (drugi odstavek na spletni strani Ministrstva za javno upravo, Lokalna samouprava, Nadzorni odbor).

Organizacija, način dela, način uresničevanja pravic in dolžnosti članov NO MONM v primeru nadzora v Lekarnah se je v celoti uresničevala na podlagi Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto (DUL št. 35-2016).

Poročilo NO MONM je sestavljeno po Pravilniku o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Uradni list RS, št. 23/09).

*Torej, vse ugotovitve v poročilu temeljijo na **navedenih** verodostojnih podlagah, ki so jih posredovale v poročilu omenjene zaposlene osebe v Lekarnah in na podlagi javno objavljenih podatkov oz. letnega poročila za leto 2017 (npr. AJPES) in so v neposredni ali posredni povezavi s predmetom nadzora oz. materialom, z blagom ali storitvijo. Izhodišče pri pregledu NO MONM so bili temeljni računovodski izkazi Lekarn, javno objavljeni na spletnih straneh AJPES.*

Lekarne v nobenem primeru niso bile v podrejenem (neenakovrednem) položaju v postopku nadzora (kot navaja v odzivnem poročilu), ampak prej nasprotno, saj so bili dostavljeni dokumenti v večini primerov že čez rok določen v Poslovniku NO MONM.

*NO MOMN se pri tej navedbi sprašuje, kako bi lahko Lekarne ravnale drugače, saj gre za ŽE zaključene in javno objavljeno letno poročilo s prilogami za leto 2017 in tudi za že zaključeno analitično bruto bilanco za obdobje od 1.1. do 31.12.2017. Vse ugotovitve izražene vrednostno ali vsebinsko temeljijo na številčnih podatkih, ki so jih posredovale Lekarne ali iz javno objavljenega letnega poročila za leto 2017. Lekarne bi morebitne posamezne verodostojne dokaze lahko dostavile tudi v odzivnem poročilu oz. v roku enega meseca od prejema osnutka poročila NO MONM, če so smatrale, da so ugotovitve (vrednostne sodbe) NO MONM napačne, **žal, pa teh tudi v odzivnem poročilu ni bilo.***

Ad 2) NO MONM v celoti ni upošteval pripomb Lekarn, ker vse navedbe temeljijo na podlagi dokumentov oz. aktov in sicer:

Ad Primer 1) Pravilnik o računovodstvu določenega uporabnika je omenjen v poročilu na straneh od 10 do 13. Lekarne so omenjeni pravilnik posredovalu NO MONM. Pri pregledu je NO MONM ugotovil, da je pravilnik še iz leta 2000, da je neusklajen z novo zakonodajo (npr. s SRS 2016, e-računi,...), da ni skladen s pravili normativnih pravnih aktov in da ne vsebuje niti minimalnih določb, npr. kaj sploh je verodostojna knjigovodska listina. Torej, omenjeni Pravilnik ni dejansko niti minimalno usklajen s Pravilnikom o računovodstvu za javni sektor z dodanimi pojasnili Zveze RFR.

Na enem izmed razgovorov v Lekarnah je NO MONM predlagal, da se naj na novo napiše Pravilnik o računovodstvu na podlagi Pravilnika zveze ZFR, pa je ga. Štupar izjavila, da bodo v Lekarnah naredili svoj Pravilnik, ki bo posnetek zatečenega stanja. Glede na število ugotovljenih nepravilnosti pri nabavi in evidentiranju materiala, blaga in storitev, pa se NO MONM resno sprašuje, kako verodostojen bo potem takšen Pravilnik.

NO MONM je tudi po elektronski pošti posredoval Lekarnam Pravilnik zveze RFR kot primer Pravilnika, ki je skladen z vso zakonodajo, ki ureja javne finance.

Ad Primer 2) V povzetku navedena ugotovitev ima podlago v ugotovitvah iz prejšnjih poglavij poročila, konkretno v poglavju 3.1 Letno poročilo Dolenjskih lekarn za leto 2017. V razgovorih v Lekarnah med pregledom je bilo posebej povedano in razloženo (na podlagi računovodskih izkazov, zaključene analitične bilance in veljavne zakonodaje) ga. Štupar in tudi g. direktorici, pa ni bilo pri tem prav nobenega posluha oz. še naprej trditev Lekarn, da so računovodski izkazi povsem pravilni in da je to potrdila tudi zunanja notranja revizija.

Ad Primer 3) V letnem poročilu Lekarn (str. 2 Notranji finančni nadzor) so zapisali, da je v letu 2017 izvedla notranjo revizijo zunanja izvajalka notranje revizijskih storitev (imena ni bilo navedenega), na področju porabe sredstev donacije namenjene sindikatu in pravilnosti obdavčitve izplačil donacije članom sindikata z vidika dohodnine in davka od dohodkov pravnih oseb. Revizor je na podlagi opravljenega pregleda podal zagotovilo, da so notranje kontrole zagotavljanja skladnosti in pravilnosti poročanja vzpostavljene.

Torej, kljub temu, da NO MONM ni pregledal navedenega revizorjevega poročila, se NO MONM resno sprašuje, na podlagi katere ocene tveganj JE notranji revizor izbral navedeno področje, medtem ko je na drugih pomembnih področjih toliko pomembnih neskladij s pravili in zakoni (npr. v celoti nabave kršena pravila javnega naročanja, nabave brez veljavnih pogodb, nepravilno sestavljeni temeljni računovodski izkazi, neusklajeni akti, neobračunan DDV na računih, ki je bil plačan z darilnim bonom, odsotnost objektivnih sodil, ki razmejujejo tržno in javno dejavnosti, nepravilen izračun dovoljenega obsega sredstev za plačilo delovne uspešnosti, itd....).

Ad 3) Prva zahteva s strani NO MONM za vpogled oz. predajo dokumentov, na podlagi Sklepa, se je pričela dne 30.6.2018, zadnji poslani dokumenti s strani Lekarn pa so bili 11.9.2018. Ob vsakem pozivu je NO MOMN upošteval potreben čas za predložitev dokumentov, ki so ga določile Lekarne, tudi čez rok določen v drugem odstavku 40. člena Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto (DUL št. 35-2016, z dne 19/7/2016).

Po elektronski pošti je dne 8.8.2018 g. Meta Štupar članici (nadzornici) NO MONM g. Jožici Barbo Hrastar napisala, da želijo, da se pregled opravi v prostorih Lekarn in da se dokumentacija ne nosi ven.

Še isti dan je g. Jožica Barbo Hrastar odgovorila g. Meti Štupar po elektronski pošti, v vednost tudi odgovorni osebi Lekarn g. Miroslavi Abazović, da delo NO ureja zakonodaja s področja lokalne samouprave, v povezavi z načinom dela Računskega sodišča, z vsemi postopki in načinom dela se je NO seznanil že ob nastopu mandata oz. imenovanja NO MONM v tej sestavi. V ta namen je NO MONM pridobil tudi pisno razlago s strani g. Romana Lavtarja, vodje službe za lokalno samoupravo. V tej pošti je bilo tudi pojasnjeno, da dokumentacija, ki je bila predana nadzornicama s strani NO MONM (g. Jožici Barbo Hrastar in g. Darji Avguštin), ne predstavlja izvirnika ampak izvedene listine ali fotokopije izvirnikov.

Posebej v tem e-mailu je bilo tudi poudarjeno, da NO MOMN prosi, da se dosledno vse zahtevane izvirne dokumente kopira in preda v tej obliki, kar je skladno na zakonu s temelječo osnovo oziroma s prvim odstavkom 40. člena Poslovnika o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto (DUL št. 35-2016, z dne 19/7/2016).

Torej, NO MONM ni nikoli iz prostorov Lekarn odnesel izvirne dokumentacije, zato je pripomba Lekarn odveč in nima nikakršne podlage.

Ad 4) NO MONM je ravnal v skladu s Poslovnikom o delu Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto, zaupna različica županu ni bila nikoli poslana.

OSTALI odgovori NO MONM na odzivno poročilo na ugotovitve in priporočila in sicer:

Pravilnik o evidenčnih naročilih

Po določbah ZJN-3 zavezuje naročnika k uporabi načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ter transparentnosti, zato je sprejem Pravilnika in ravnanje po njem zavezujoče in nujno.

Skupno javno naročilo za nabavo zdravil

Lekarne bi morale tudi že v celotnem obdobju leta 2017 upoštevati pravila javnega naročanja in verodostojnih listin, ne glede ali bo dejansko sploh kdaj prišlo do skupnega javnega naročila.

Upravljanje s pogodbami

NO MONM je pomanjkljivosti v ugotovitvah zasledil dejansko pri vseh pregledanih pogodbah, torej gre za sistemske napake pri nabavi blaga in materiala, zato so priporočila in ugotovitve napisana pri vseh pogodbah enako oz. skoraj enako. Pri posamezni pogodbi v poročilu v poglavju 1.1 so napisana vsa dokazljiva dejstva, Lekarne v odzivnem poročilu lažno navajajo, da gre za brez navajanja primerov nepravilnosti, na podlagi katerih temelji taka ugotovitev.

Vse ostalo navedno s strani Lekarn je v nasprotju s pravili in načeli javnega naročanja.

Nabava storitev, steklarska dela

Naročnik javnega naročila Lekarne niso upoštevala vseh pravil javnega naročanja, kar je posebej navedeno v **poglavju 2.1** Steklarska dela v okviru prenove prostorov uprave na Kandijski cesti.

Upošteva pa se **peta alineja ugotovitev** (str. 32 v osnutku poročila) poročanje po 2/21 členu ZJN-3.

Pravilnik o računovodstvu

Glede pravilnika se je NO MONM opredelil že pod Ad Primer 1). Glede sodil pa še enkrat, v letnem poročilu za leto 2017, omenjena sodila so dejansko objektivno pomanjkljiva in tudi niso odraz dejanskega stanja v Izkazu prihodkov in odhodkov v obdobju od 1.1. do 31.12.2017.

Knjiženje izdelave proizvodov

Glede na to, da se Lekarne že vse skozi ukvarjajo s proizvodnjo galenskih proizvodov, bi morale že ves čas upoštevati pravila računovodenja in knjigovodenja gotovih in negotovih izdelkov (Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, SRS, Zakon o računovodstvu in podzakonske predpise). **Izgovor Lekarn**, da proizvode v letu 2017 niso knjižili po »novem«, ker bi bil v tem primeru rezultat napačen, **JE NAPAČEN oz. zavajajoč, na ta način se ne popravljajo ugotovljene napake (MRS 8.5).**

Delovna uspešnost (obseg, delitev, sodila)

NO MONM je v **poglavju 3.1** Letno poročilo Dolenjskih lekarn za leto 2017 že vse pojasnil, navedbe Lekarn v odzivnem poročilu ne spremenijo ugotovitev in priporočil v tem poglavju. Lekarne tudi v odzivnem poročilu niso priložile sprejetih objektivnih in ustreznih sodil za razmejevanje odhodkov, ki so povezani z doseženimi prihodki z opravljanjem javne službe in tistih, ki se nanašajo na prihodke, dosežene iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.

Nikjer v omenjenem poglavju NO MONM ni navedeno, da tržna dejavnost ogroža javno službo, ampak da jo lahko, če ni ustreznega izkazovanja virov sredstev in razmejevanja tržne in javne dejavnosti zavoda. Torej, odhodki se po določbah Zakona o računovodstvu razčlenjujejo tako, da omogočajo vpogled v strukturo stroškov po njihovih vrstah. **Žal, številke v temeljnih računovodskih izkazih ne lažejo.**

Obračun davka od dohodkov pravnih oseb, aktivne časovne razmejitve

Podlaga za podatke v Obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) so podatki iz temeljnih računovodskih izkazov. V Izkazu prihodkov in odhodkov (**Poglavje 3.1**) je NO MONM zaznal nepravilnosti, zato ostaja na stališču, da obstaja tveganje napačnega obračuna v DDPO.

Obračun DDV-ja pri prodaji darilnih bonov

Tudi Lekarne pritrjujejo stališču Furs-a oz. se strinjajo, da obstaja dejansko tveganje neobračuna DDV-ja po vseh treh navedenih računih (1205, 1206, 1263) v **poglavju 3.2** poročila.

Izdani in prejeti dobropisi

Lekarne niso med potekom nadzora, niti v odzivnem poročilu, predložile NO MONM evidence ali izračuna, s katerim bi dokazale, da dejansko izvajajo nadzor nad prejetimi dobropisi oz. naknadnimi popusti (npr. popust za predčasno plačilo, na dosežen neto promet, popusti za določene izdelke proizvajalcev, itd...) od dobaviteljev materiala in blaga.

Za leto 2017 je bilo prejetih naknadnih popustov v višini 533.592,00 €.

Torej, zgolj navedba v besedilu konto kartice (npr. da gre za finančni popust) ob vknjižbi prejete knjigovodske listine oz. prepis le-te, ni prepričala NO MONM, da bi spremenil ugotovitve in priporočila.

Prodajne cene zdravil na izdanih računih javnim zdravstvenim zavodom

S tem, ko na materialnih karticah ni vzpostavljena nedvoumna sledljivost, tudi ni zagotovljena revizijska sled posameznega blaga ali materiala in po oceni NO MONM predstavlja pomembno tveganje za Lekarne. Podrobno predstavljeno v poglavju 3.5 poročila.

Materialna kartica blaga Canesten, ki jo Lekarne omenjajo v odzivnem poročilu, ni bila del vzorca pregleda v poročilu, zato se o njej NO MONM ne more opredeliti. NO MONM ni spremenil ugotovitev in priporočil.

Odgovori NO MONM na odzivno poročilo Lekarn na povzetek ključnih ugotovitev in sicer:

Ad prva alineja) Nelzpodbitno dejstvo je, da Lekarne pri nabavi materiala, blaga niso ravnale v skladu z veljavnimi predpisi s področja javnega naročanja, ker so oddajale naročila, ne da bi prej izvedle predpisane postopke, kar predstavlja prekršek, za katerega je prdpisana globa za pravno osebo in za odgovorno osebo. Hkrati pa Lekarne med ponudniki zdravil tudi niso ustvarile konkurence ter niso zagotovile gospodarne in učinkovite porabe javnih sredstev.

Pri nabavi materiala, blaga dejansko niso Lekarne izvajale nikakršnih postopkov za oddajo javnega naročila, ki jih določa ZJN-3. NO MONM ugotavlja, da zaradi dosedanjega načina izvajanja javnih naročil zdravil največjim

dobaviteljem ni bilo treba konkurirati z nižjimi cenami zdravil, temveč jim je omogočal razdelitev trga ter uspešno pridobitev javnega naročila s ponujeno ceno zdravil, ki je hkrati najvišja dopustna cena v Republiki Sloveniji. Lekarne so z različnimi dodatnimi dogovori z dobavitelji uspele zagotoviti nižjo končno nabavno ceno zdravil v obliki različnih popustov, pri čemer teh prihrankov niso delile s končnim plačnikom zdravil. Na podlagi tega sklepamo, da bi Lekarne, pri ustrezno postavljenih merilih za izbor naročnika, lahko izbrale najugodnejšo ponudbo po ekonomskih kriterijih. Naknadni dogovori med lekarnami in ponudniki o znižanju cen pa kažejo tudi, da je konkurenca tudi med največjimi dobavitelji za pridobitev javnega naročila vendarle mogoča. Glede na različne popuste, ki so jim jih nudili dobavitelji, so bile dejanske končne cene zdravil, nabavljenih pri posameznih dobaviteljih, različne, kar nedvomno potrjuje smiselnost izvajanja postopkov javnega naročanja.

Torej, Lekarne bi z ustrezno opredelitvijo pogojev in meril, v razpisni dokumentaciji v postopku javnega naročanja, dosegle nižjo dejansko nabavno ceno zdravila, kot to določa 159. člen ZZDr-2, tako da bi bil popust izkazan že v knjigovodski listini dobavitelja, ki je podlaga za zaračunavanje zdravil ZZS.

Ad tretja alineja) *PODROBNE pomanjkljivosti vseh pogodb oz. okvirnih sporazumov za nabavo zdravil, blaga in materiala so navedene v poglavju 1.1 Nabava blaga in materiala, zato jih NO MONM ne bo še enkrat navajal.*

Bi pa NO MONM še enkrat poudaril, da ima dejansko letni obseg določen samo ENA POGODBA, pa še ta zgolj v okviru aneksa k pogodbi, kar pa dejansko NE predstavlja večine od pregledanih pogodb kot navajajo Lekarne v odzivnem poročilu,

Ad peta alineja) *Navedba Lekarn delno drži in jih je v poročilu NO MONM upošteval, razen pri Aneksu št. 1/2017 sklenjenega z dobaviteljem [redacted] d.d., saj se ANEKS sklepa k pogodbi o nabavi blaga v letu 1999 in le-ta NE vsebuje protikorupcijske klavzule.*

Ad štirinajsta alineja) *Vse ugotovljene kršitve in zaznana tveganja je NO MONM v posameznih poglavjih tega poročila tudi podrobno opredelil in opisal. Če jih pa pristojni zaposleni/a ne razumejo oz. nočejo razumeti in se s tem dejansko ne zavedajo svojih odgovornosti na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi v Lekarnah, je to zares zaskrbljujoče.*

Ad šesta alineja do dvanajste) *NO MONM je zapisano s strani Lekarn že večkrat pojasnil v tem poročilu. Glede vzorca pa, da je NO MONM nepristransko določil velikost vzorca, ki se nanaša posredno ali neposredno na nabavo zdravil, materiala ali blaga. Je pa na žalost, ali na srečo, bilo ugotovljeno dejstvo, da karkoli smo vzeli v pregled, ni bilo brez napak ali pomanjkljivosti, zato NO MONM vztraja pri navedenih ugotovitvah.*

Ad na koncu) *Lekarne pred podpisom vseh pregledanih pogodb ali okvirnih sporazumov niso pridobile izjav oz. podatkov v skladu s 14. členom ZIntPK, ena pogodba oziroma ANEKS ni vseboval protikorupcijske klavzule, kar se šteje kot prekršek po ZIntPK. Navedena tveganja je NO MONM imel v mislih in dejansko*

kažejo na pomanjkljivo oziroma neobvladovana tveganja tudi na področju integritete poslovanja.

POVZETEK KLJUČNIH UGOTOVITEV

Vse ugotovitve NO MONM temeljijo na knjigovodskih listinah, evidencah, notranjih aktih in na javno objavljenem Letnem poročilu Lekarn za leto 2017 s prilogami in so analitično navedeni v prejšnjih poglavjih poročila NO MONM, in sicer:

- Nabavo blaga, materiala in storitev, ki so bile predmet tega nadzora, Lekarne niso izvedle po ustreznem postopku oddaje javnega naročila, niso določile ustreznih meril za izbiro dobavitelja, kar je v nasprotju z zakonom oz. ZJN-3. Z ustrežno opredelitvijo pogojev in meril v postopku javnega naročanja bi Lekarne lahko dosegle nižjo dejansko nabavno ceno zdravila, tako da bi bili kasneje dogovorjeni popusti izkazani že v knjigovodski listini dobavitelja, ki je podlaga za zaračunavanje zdravil javnim zavodom oz. financiranim z javnimi sredstvi. Lekarne nobene navedene skupine dobaviteljev niso izbrale v skladu s predpisi, s tem predstavlja celotna vrednost nabav tudi skupni znesek nepravilnosti, sum storitve prekrška, 111. člen ZJN-3. Z vsemi šestimi dobavitelji so Lekarne sklenile pogodbe neposredno, ne da bi izvedle predpisane postopke o oddaji javnih naročil (dodatno pripominjamo, da je bil takšen način poslovanja Lekarn uveljavljen že celotno obdobje delovanja Lekarn, pred obdobjem nadzora, razen obdobja sredine 2008 do sredine 2012, oz. po ugotovitvah Računskega sodišča v letu 2006, številka 1213-4/2005-30).
- Nevključenost Lekarn v sistem javnega naročanja pomeni povečanje določenih korupcijskih tveganj, in sicer v delu, kjer bi veletrgovci z zdravili del popustov na količino, ki jih prejmejo od proizvajalcev zdravil, uporabljali za vplivanje na pristojne osebe v Lekarni, da bi jih izbrale kot dobavitelje zdravil.
- V pogodbenih določilih ni bistvenih elementov pogodbe po obligacijskem zakoniku oz. ni določila o ceni, prav tako ni določen planiran letni obseg dobav oz. ocenjena vrednost pogodbe po določilih javnega naročanja (24. člen ZJN-3).
- Lekarne pred podpisom pogodb niso pridobile izjave o lastnikih, ki jo zahteva 6. odstavek 14. člena ZIntPK, kar ima lahko za posledico uvedbo prekrškovnega postopka zoper naročnika.
- Odsotnost protikorupcijske klavzule v Aneksu št. 1/2017 k pogodbi o nabavi blaga v letu 1999, ki je bil sklenjen z dobaviteljem [REDACTED] d.d. [REDACTED]
- Odsotnost in nedelovanje notranjih kontrol pri izvirnih in izvedenih knjigovodskih listinah.
- Pomanjkljivo in neverodostojno Letno poročilo za leto 2017 skupaj z računovodskimi izkazi.
- Pomanjkljivost oz. odsotnost meril oz. sodil za razmejevanje javne in tržne dejavnosti Lekarn, tako prihodkov in odhodkov in sodil pomembnih pri oblikovanju lastne in prodajne cene proizvodov in storitev, namenjenih opravljanju tržne dejavnosti.

- Pomanjkljivosti pri ločenem spremljanju poslovanja in izida poslovanja iz naslova opravljanja javne službe in iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.
- V pisnih računovodskih poročilih (26. člen Pravilnika o sestavljanju letnih poročil) ni razkrite metode vrednotenja zalog gotovih proizvodov.
- Nepravilno vodenje zalog gotovih proizvodov in nepravilen prenos med odhodke od prodaje proizvodov.
- Neupoštevanje JAZMP pri zaračunavanju zdravil javnim zavodom.
- Lekarne niso objavljale vseh podatkov o javnih naročilih v skladu z ZJN-3.
- Lekarne nimajo identificiranih vseh relevantnih tveganj.
- Premalo učinkovite notranje revizijske storitve izbranega zunanjega izvajalca, namenjen je bil minimalni znesek, kar je bilo razvidno iz letnega poročila. Predmet notranje revizije se ni izbiral na podlagi tveganj, ki so značilna za lekarniško dejavnost. Lekarne so na podlagi drugega odstavka 10. člena Pravilniku o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranje revizije javnih financ. Ur.l. 72/2002 zavezane k obvezni notranji reviziji vsako leto.

NO MONM je mnenja, da je bilo poslovanje Lekarn zaradi ugotovljenih nepravilnosti, ki jih navajamo v Povzetku ključnih ugotovitev na tej strani, v pomembnem neskladju s predpisi. Lekarne morajo izboljšati integriteto poslovanja (ažurirati načrt integritete z opredelitvijo do teh tveganj), izboljšati obvladovanje tveganj (ustreznost identificiranih tveganj v elektronskem registru tveganj) in odpraviti ugotovljene nepravilnosti.

ROK ZA POROČANJE NO MONM O IZVAJANJU V PRIPOROČILIH

Na podlagi 2/15. člena Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine NO MONM določa, da mora odgovorna oseba nadzorovane osebe v roku enega meseca poročati NO MONM o izvajanju v VSEH priporočil oz. o razlogih, če priporočil in predlogov ne upošteva.

PRAVNI POUK

Poročilo je dokončni akt Nadzornega odbora mestne občine Novo mesto (1/13. člen Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, Ur. list RS, št. 23/09), zato na navedbe v poročilu ni dopustno odgovarjati.

mag. Dušan Černe,
predsednik

Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto

Priloga:

1.) Odzivno poročilo številka: 515 z dne 16.11.2018

V00196787

Št.	Mestna občina Novo mesto	Sig. zn.: 435
Prejeto:	22.11.2018	Št. prilog:
Št. zad.:	032-5/2018	
V seznamitev:		Vrednost:

Dolenjske lekarnе Novo mesto
Kandijska cesta 1
8000 Novo mesto
telefon: 07 393 29 00
telefaks: 07 393 29 25
e-pošta: tajništvo@dolenjske-lekarnе.si
www.dolenjske-lekarnе.si
davčna številka: 32984375
matična številka: 5196984
podračun odprt pri UJP številka: 01285 6030275122

Mestna občina Novo mesto
Nadzorni odbor
Seidlova cesta 1

8000 Novo mesto

Št. dopisa: 515
Datum: 16. 11. 2018

Zadeva: Odzivno poročilo na osnutek poročila o opravljenem nadzoru nabave blaga, materiala in storitev v javnem zavodu Dolenjske lekarnе Novo mesto, p.o. v letu 2017

Spoštovani,
v nadaljevanju tega dopisa odgovarjamo na navedbe, ki ste jih zapisali v osnutku poročila o opravljenem nadzoru nabave blaga, materiala in storitev v javnem zavodu Dolenjske lekarnе Novo mesto, p.o. v letu 2017 (v nadaljevanju osnutek poročila). Vaš dopis št. 032-5/2018 z dne 19. 10. 2018 smo prejeli dne, 22. 10. 2018.

Osnutek poročila ni odraz dejanskega stanja in blati dobro ime našega zavoda ter delo Sveta zavoda Dolenjskih lekarn in izvajalcev notranje revizije.

Glavne pripombe na osnutek poročila:

1. Predmet nadzora ni v skladu s sklepom NO o izvedbi nadzora.

Obravčiložitev: V osnutku poročila navedeni predmet nadzora ni v skladu s predmetom nadzora, ki je bil naveden na obeh sklepih o izvedbi nadzora, ki ste nam jih vročili in je glasil: »nadzor nad nabavo blaga, materiala in storitev v javnem zavodu Dolenjske lekarnе Novo mesto v letu 2017.«, zato zahtevamo, da se besedilo v osnutku poročila popravi in da se iz poročila odstrani vse zapisano, kar se ne nanaša na predmet nadzora.

V prvem delu poglavja Metode dela (stran 4) utemeljujete, zakaj ste se lotili tudi pregleda Letnega poročila in izkazov Dolenjskih lekarn za leto 2017 in preverjanja elementov za določitev dovoljenega obsega sredstev za delovno uspešnost ter preverjanja prodajnih cen. Utemeljitev ne zdrži, ker v sklepu o predmetu nadzora niste napisali, da hodo predmet nadzora tudi računovodski izkazi in ostalo in mi kot nadzorovana oseba s tem nismo bili seznanjeni, zato smo bili v neenakovrednem, podrejenem položaju v postopku nadzora. Letni program dela Nadzornega odbora je javen, zato mora biti tudi vsaka sprememba in dopolnitev nadzorovanega programa, sprejeta in objavljena po enakem postopku kot letni program dela.

2. V Osnutku poročila so podane vrednostne sodbe, ki so napačne in brez dokazov, zato nam je onemogočeno, da navedemo nasprotna dokaza in se branimo v primeru upravnega spora.

Obravčiložitev: Navedli bomo nekaj primerov vrednostnih sodb, ki so napačne in brez dokazov.

Primer 1: Na strani 11 v prvi alineji priporočil, ki se nanašajo na Pravilnik o računovodstvu je NO zapisal: »Pravilnik se naj čim prej napiše na novo (sistemsko in ne kot »posnetek« zatečenega stanja, saj kaže na nešteto pomanjkljivosti...«). NO trdi, da je obstoječi Pravilnik o računovodstvu posnetek zatečenega stanja, ki ima nešteto pomanjkljivosti. Ni nam znano, kdaj in kako je NO opravil pregled dejanskega stanja za področje, ki ga ureja Pravilnik o računovodstvu in kako to ugotovitev dokazuje. Obstoječi Pravilnik ni edina podlaga, ki smo jo kot oseba javnega prava dolžni upoštevati pri vodenju poslovnih knjig in izdelavi letnih poročil. Ravnati se moramo tudi v skladu z določili Zakona o računovodstvu in na njegovi podlagi sprejetimi pravilniki in navodili ter slovenskimi računovodskimi standardi. NO ni pojasnil, za katere pomanjkljivosti gre. Nešteto jih prav gotovo ni, saj to ni mogoče in ni v skladu s cilji nadzora, da nadzorovano osebo opozori na konkretne pomanjkljivosti na podlagi ugotovljenih dejstev, podlag, dokazov.

Primer 2: V povzetku ključnih ugotovitev je NO zapisal: »Pomanjkljivo in neverodostojno Letno Poročilo za leto 2017 skupaj z računovodskimi izkazi.« Da lahko nekdo napiše tako sodbo, mora najprej ugotoviti pomembnost napake in kakšen je njen vpliv na rezultat.

Primer 3: V povzetku ključnih ugotovitev je NO zapisal: »Premalo učinkovite notranje revizijske storitve izbranega zunanjega izvajalca...« Gre za sodbo brez dokazov, saj NO Poročila o notranji reviziji za leto 2017 ni pregledal.

3. **NO ni imel zakonske podlage, da je kopije dokumentov odnesel in pregledoval izven prostorov nadzorovane osebe.**

Obrazložitev: Na to smo vas opozorili med potekom pregleda. Odgovorili ste nam, da kopije dokumentov lahko odnesete izven naših prostorov. Ministrstvo za javno upravo je v gradivu objavljenem na spletu z naslovom Pogosta vprašanja glede imenovanja, statusa, nedružljivosti funkcij in opravljanja nadzora nadzornega odbora občine zapisalo, da NO vedno opravi nadzor v prostorih nadzorovanega organa in da NO nima zakonske podlage za odvzem dokumentacije nadzorovanemu organu. NO po njihovem pojasnilu lahko vnaprej zahteva akte (npr. pravilnik ali navodila o finančnem poslovanju), ki urejajo interno finančno poslovanje nadzorovanih subjektov, ne pa računovodskih in drugih listin ter dokumentacije, ki zadeva konkretne poslovne dogodke. Glede na navedeno zahtevamo, da se nam vsa dokumentacija in tudi vse nadaljnje kopije vrnejo.

4. **V osnutku poročila so objavljeni tudi podatki, ki so opredeljeni kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe in v skladu z našim internim Pravilnikom o varovanju poslovnih skrivnosti.**

Obrazložitev: Razkritje zaupnih podatkov nepooblaščen tretji osebi bi povzročilo škodo tako javnemu zavodu kot tudi gospodarski družbi. S tem, ko ste poslali zaupno različico v vednost županu, ste kršili predpise, ki urejajo varstvo podatkov, ki so opredeljeni kot poslovna skrivnost. V nezaupni različici morajo biti skriti vsi podatki zaupne narave v skladu z našim Pravilnikom o varovanju poslovnih skrivnosti. Pravilnik prilagamo k odzivnemu poročilu. Ti podatki pa so zaupne narave tudi na strani naših poslovnih partnerjev (dobaviteljev), ki so gospodarske družbe. Dobavitelje po prometu in deležih ter nakupne pogoje z njimi varujemo kot poslovno skrivnost, ker smo prepričani, da bi razkritje teh podatkov tretjim osebam in posledično našim prodajalcem, ostalim lekarnam, tudi zasebnim poslabšalo naš pogajalski položaj in s tem nabavne pogoje ter posledično rezultat poslovanja.

Odzivno poročilo na ugotovitve in priporočila, ki so bile predmet nadzora

Pravilnik o evidenčnih naročilih

S Pravilnikom smo uredili področje, ki ga sicer po veljavnih predpisih nismo dolžni.

Skupno javno naročilo za nabavo zdravil

Javne lekarnе bomo izvedle skupno javno naročilo. Trenutno pregledujemo in usklajujemo osnutek razpisne dokumentacije.

Upravljanje s pogodbami

Strinjamo se, da je potrebno izboljšati upravljanje s pogodbami. V drugi polovici leta 2018 smo zaposlili pravnika, ki bo med drugim skrbel, da bodo pogodbe vsebovale vsa pogodbeno določila, ki so potrebna za urejanje pogodbenih razmerij in da bo vsebina določil v skladu z veljavnimi predpisi. Naknadno bomo pridobili vse izjave v skladu z določbo šestega odstavka 14. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije in v bodoče skrbeli, da pred podpisom pogodbe, katere vrednost brez DDV presega 10.000 EUR pridobimo izjavo o lastništvu. Za lažje in boljše upravljanje s pogodbami bomo nabavili računalniški program za evidentiranje in spremljanje naročilnic in pogodb.

Če v pogodbi ni drugače zapisano, je skrbnik pogodbe direktorica. Pri pogodbah, ki jih je pregledal NO je skrbnik direktorica. Direktorica kot skrbnik skrbi, da se pogodbe izpolnjujejo. Med letom spremlja realizacijo pogodb in daje navodila lekarnam. Dokaz so zapisniki poslovnih kolegijev in strokovnih svetov in njena elektronska korespondenca z lekarnami. V računovodstvu pa preverimo pravilnost obračunanih popustov. Zato se ne strinjamo s podčrtanim besedilom alineje: »poveča se učinkovitost upravljanja s pogodbami (neučinkovitosti izvirajo predvsem iz načina obračunavanja blaga in materiala, neformaliziranosti posameznih postopkov, nespoštovanja pogodbenih določil in neustreznega ravnanja naročnika)«. Besedilo je napisano na splošno v sklopu priporočil pri vseh pogodbah enako, brez navajanja primerov nepravilnosti, na podlagi katerih temelji taka ugotovitev.

Pri vseh dobaviteljih zdravil in ostalega blaga za nadaljnjo prodajo ugotavljate: »ugotavlja se negospodarnost pri naročanju blaga (za blago), javni zavod bi lahko ob izbiri najugodnejšega ponudnika uresničil višji znesek popustov, saj so rabati v pretežni meri vezani na dosežen neto promet blaga.« Pri priznavanju popustov ni tako enostavne logike in ne velja, da če ves promet opraviš pri enem dobavitelju, dobiš enak odstotek ali celo višji odstotek popusta na ves promet, ker lahko pri dobavitelju, pri katerem si zmanjšal promet, izgubiš več zaradi spremenjenih pogojev. Gre za trg, kjer je nekaj velikih ponudnikov, ki obvladujejo trg in so glede na svojo velikost in moč tisti, ki postavljajo pogoje. Ostali manjši imajo lahko višji popust, vendar so ostali pogoji (pogoji dobave in vpliv na zalogo, plačilni pogoji...) pri njih slabši. Nekateri tržijo samo ekskluzivo za določena zdravila (med njimi tudi Medis, d.o.o., Ljubljana).

Nabava storitev, steklarska dela

Steklarji so pripravili ponudbe na podlagi pripravljenih popisov del, zato so ponudbe primerljive. Najugodnejšo ponudbo je oddal steklar [REDACTED] zato je bil izbran. Na koordinacijskem sestanku so projektanti, nadzor in izvajalci pregledali načrte in se pogovorili o nejasnostih in odprtih vprašanjih. Zaradi zahtevne in prepletene izvedbe predelne stene smo se na koordinacijskem sestanku dogovorili, da vsa dela (tudi mizarska) prevzame steklar, ki poskrbi za koordinacijo del. Izbrani ponudnik je zato poslal nov predračun, ki je poleg steklarskih del iz prvotne ponudbe vključeval še mizarska dela na predelni steni. Ne

razumemo, česa nismo predložili v okviru dodatnih dokumentov za nadzor. O javnem naročilu smo poročali na naši spletni strani in to smo povedali že v postopku nadzora. Posredujemo še spletno povezavo <https://www.doleniske-lekarnе.si/datoteke/navigacija/Seznam-oddanih-evidenčnih-narocil-v-letu-2017-.pdf>. Steklar z deli ni zamujal po svoji krivdi, zato mu nismo zaračunali pogodbene kazni. Datum zapadlosti na računu je bil napačen, plačali smo mu v skladu s Pogodbo v 30-ih dneh od prejema računa. Kodo namena vpiše izdajatelj e-računa in mi je ne popravljamo, vpišemo jo samo v primeru, če je izdajatelj ni navedel. Za pravilno izbiro kode namena plačila na fakturi ali obrazcu UPN je odgovoren izdajatelj.

Odzivno poročilo na ugotovitve in priporočila, ki niso bile predmet nadzora

Pravilnik o računovodstvu

Napisan imamo nov Pravilnik o računovodstvu, ki ga bomo posredovali v sprejem Svetu zavoda v začetku prihodnjega leta. V Pravilniku bodo opredeljena tudi sodila za delitev prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe in na tržno dejavnost. Sedaj, ko je v veljavi še stari Pravilnik napišemo sodila tako v Letnem poročilu, kot tudi v Poslovnem načrtu in jih potrdi Svet zavoda skupaj s sprejemom teh dokumentov.

Knjiženje izdelave proizvodov

V letu 2017 smo začeli s knjiženjem galenskih proizvodov, ki ni ne glavna, ne posebno pomembna dejavnost v primerjavi s prodajo ostalega blaga za nadaljnjo prodajo. V Izkazih knjiženj na teh kontih nismo upoštevali, ker knjižbe v tem uvajalnem obdobju niso bile pravilne (poknjiženo je bilo tudi trgovsko blago, zaradi problemov z računalniškim programom dokumenti v lekarnah niso mogli biti narejeni pravilno, potrebnih je bilo še nekaj blokad in usklajevanj z vzdrževalcem programske opreme za vzpostavitev pravilnega delovanja računalniškega programa) in ker nismo imeli začetnega stanja zalog teh proizvodov. Proizvode prvič ločeno knjižimo v letu 2018, ko bomo imeli tudi začetno stanje zaloge proizvodov in nedokončane proizvodnje. Proizvode v letu 2017 nismo knjižili po novem, ker bi bil v tem primeru rezultat napačen.

Delovna uspešnost (obseg, delitev, sodila)

Sredstva za delovno uspešnost iz naslova tržne dejavnosti so vedno vroča tema tudi na našem Svetu zavoda, kjer trčijo različni interesi. Predstavniki ustanoviteljev in ZZZS se zavzemajo, da bi bilo teh sredstev manj in bi več ostalo na javni službi, predstavniki zaposlenih pa niso zadovoljni z obsegom sredstev glede na vloženo delo. Na to temo smo imeli pregled Računskega sodišča in več pregledov zunanjih izvajalcev notranjih revizij in s tem v zvezi ni bilo pomembnih pripomb. Ker resorno ministrstvo ni določilo sodil za delitev na javno službo in trg, smo morali sodila ob upoštevanju zakonodaje določiti sami, potrdil pa jih je naš Svet zavoda. Ker sodila niso enotno določena, so razlike pri delitvi dela presežka, ki odpade na javno službo in dela presežka, ki odpade na trg, med javnimi lekarniškimi zavodi velike. Iz Poročila Ministrstva za zdravje z naslovom Poročilo o poslovanju javnih zdravstvenih zavodov in JAZMP v letu 2017 je razvidno, da smo v našem zavodu delili presežek v letu 2017 v razmerju 27 % : 73 % (javna služba : trg), povprečje vseh slovenskih lekarn za delitev presežka pa je bilo razmerje 6 % : 94 %. Po našem mnenju je Svet zavoda lahko zadovoljen s temi številkami, zaposleni pa ne morejo biti zadovoljni.

Delovno uspešnost ne delimo med vse zaposlene enako in delitev ne ogroža javnega zdravja, ker spodbuja nepotrebno prodajo in rabo zdravil, kot ste zapisali v priporočilih. Po naših

sodilih sodi prodaja zdravil med prihodke javne službe, le zanemarljiv del zdravil, ki se lahko prodajajo tudi izven lekarn sodi v tržno dejavnost.

Teorija, da tržna dejavnost ogroža javno službo, nikoli ni bila dokazana v praksi. Dejansko je ravno obratno, tržna dejavnost zagotavlja javni službi, da se lahko izvaja v večjem obsegu. S sredstvi, ki jih dobimo iz tržne dejavnosti, financiramo 30 % zaposlenih, to je okoli 30 zaposlenih. Brez tega kadra bi morali zapirati manjše lekarnice in skrajševati odpiralne čase lekarn.

Obračun davka od dohodkov pravnih oseb, aktivne časovne razmejitev

Obračun davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2017 je pregledala zunanja izvajalka notranje revizije v sklopu že omenjenega pregleda, zato smo prepričani, da je tveganje, da bi bil obračun napačen, zanemarljivo. Pri aktivnih časovnih razmejitvah niste navedli številke dokumenta, zato vam ne moremo dati odgovora v zvezi s tem. Preverili smo zavarovalne premije, ki so poknjžene pravilno.

Obračun DDV-ja pri prodaji darilnih bonov

Pri darilnih bonih je v zvezi z obračunom DDV potrebno ločiti darilne bone, pri katerih je že v trenutku prodaje le-tega mogoče nedvoumno določiti vrsto blaga ali storitve, za katere se bo bon uporabil, od darilnih bonov, pri katerih v trenutku prodaje ni mogoče natančno določiti, kaj bo predmet dobave. Slednje velja za naše darilne bone, ko plačilo bona šteje kot transakcija menjave plačilnih sredstev. Obveznost za obračun DDV v teh primerih pa nastane šele, ko je kupon unovčen oziroma prinositelj z njim plača določeno blago ali storitev. Drugačna rešitev tudi ni mogoča, saj pred trenutkom dejanskega nakupa blaga ali storitev ni mogoče definirati predmeta dobave in tudi ne določiti davčne osnove. Takšno je tudi stališče FURS-a v pojasnilu, ki ga navajate.

Izdani in prejeti dobropisi

Pri izdanih dobropisih bomo od programske hiše, ki nam vzdržuje lekarniški program, zahtevali, da je sklic na številko računa, na katerega se nanaša dobropis, obvezen in brez tega podatka dokument v lekarni ne bo mogoče zaključiti.

Naknadne popuste v računovodstvu vedno kontroliramo. Da vemo za kakšno vrsto popusta gre, je razvidno iz naših knjigovodskih kartic, kjer je poleg knjižbe zapisano tudi besedilo za kakšno vrsto popusta gre, zato »po navedbi Lekarne«, kdorkoli to je, ne drži.

Prodajne cene zdravil na izdanih računih javnim zdravstvenim zavodom

Ugotavljate, da so cene višje kot po seznamu veljavnih cen zdravil, ki jih objavlja JAZMP. Cene zdravil, ki jih objavlja JAZMP so veleprodajne cene in ne vključujejo lekarniške storitve. Javnim zdravstvenim zavodom smo po Splošnem dogovoru dolžni zaračunavati naše storitve po vrednosti lekarniške točke, kot jo priznava obvezno zavarovanje. Zaradi konkurence med nami in zasebnimi lekarnami pa smo dostikrat primorani ponuditi nižje cene od tistih po Splošnem dogovoru.

Preverili smo materialno kartico za Canesten 015369 na primeru izdanega računa št.: 2017-30-0244 / dne 30/3/2017 in ugotavljamo, da na materialni kartici pri številki dobavnice manjka del, ki navaja številko stroškovnega mesta, vendar nas to ne moti, pri iskanju veze, datuma odpreme in izdaje sta bila enaka in tudi MPC na materialni kartici je ustrezala izdanemu računu, le da je na materialni kartici navedena MPC z davkom, na izdanem računu pa brez DDV.

Odzivno poročilo na povzetek ključnih ugotovitev, ki so bile predmet nadzora

V prvi alineji ste zapisali in podčrtali: »Z ustrežno opredelitvijo pogojev in meril v postopku javnega naročanja bi lekarnе lahko dosegle nižjo dejansko nabavno ceno zdravila, tako da bi bili kasneje dogovorjeni popusti izkazani že v knjigovodski listini dobavitelja, ki je podlaga za zaračunavanje zdravil javnim zavodom oz. financiranim z javnimi sredstvi.« Vaš predlog je v nasprotju s 4. členom Zakona o javnih naročilih (ZJN-3), ki določa, da mora naročnik izvesti javno naročanje tako, da z njim zagotovi gospodarno in učinkovito porabo javnih sredstev in uspešno doseže cilje svojega delovanja, določene skladno s predpisi, ki urejajo porabo proračunskih in drugih javnih sredstev. Če bi izvedli javno naročilo na način, kot ga predlagate, bi se presežek prihodkov nad odhodki iz našega zavoda prelil v zdravstveno blagajno in v dobičke zasebnih zdravstvenih zavarovalnic, naš zavod pa bi posloval z izgubo in postal breme svojih ustanoviteljic, občin. Posledično bi bila ogrožena javna služba, ki jo opravlja naš zavod. Zato že ves čas javne lekarnе poudarjamo, da bi moral razpis za zdravila izvajati Zavod za zdravstveno zavarovanje (v nadaljevanju ZZZS), ki je plačnik teh zdravil. ZZZS bi na tak način dosegel enotne cene za zdravila ne samo prek javnih lekarn, ampak tudi prek zasebnih lekarn, ki zaradi svojega statusa niso zavezane za javna naročila. S problematiko javnih naročil za zdravila je seznanjen tudi naš Svet zavoda, kar je razvidno iz zapisnikov tega organa.

V tretji alineji navajate: »V pogodbenih določilih ni bistvenih elementov pogodbe po obligacijskem zakoniku oz. ni določila o ceni, prav tako ni določen planiran letni obseg dobav oz. ocenjena vrednost pogodbe po določilih javnega naročanja.« Zapis je posplošen in daje vtis, da v nobeni od pregledanih pogodb ni bilo določil o ceni. Dejansko določil o ceni ni imela samo ena od vseh pregledanih pogodb. Tudi trditev, da je to bistveni element pogodbe po obligacijskem zakoniku ne drži. Kaj je bistveni element pogodbe, je odvisno od vrste pogodbe. Skladno z 2. odstavkom 442. člena Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju OZ) v povezavi s 13. členom OZ cena pri gospodarskih pogodbah ni bistvena sestavina pogodbe. Če v gospodarski prodajni pogodbi cena ni določena in tudi v njej ni dovolj podatkov, na podlagi katerih bi jo bilo mogoče določiti, mora kupec plačati ceno, ki jo je prodajalec normalno zaračunaval ob sklenitvi pogodbe. Gre za dobavitelja, ki je specializiran za dobavo medicinskih pripomočkov in ima tudi lastno maloprodajo, ki konkurira našim lekarnam. Z njim sodelujemo, da smo konkurenčni njegovim specializiranim trgovinam. Glede na druge dobavitelje ima v svojem asortimanu večji nabor izdelkov, je ekskluzivni dobavitelj za nekatere izdelke in ponuja ugodne cene. Njihove cene so objavljene na njihovi spletni strani in so znotraj cenovnih standardov, ki jih je določil ZZZS, kar pomeni, da pacientom ni potrebno doplačati takega pripomočka v lekarni. Enako velja za zapisano glede letnega obsega dobav. Večina od pregledanih pogodb ima letni obseg določen.

V peti alineji ste zapisali: »Odsotnost protikorupcijske klavzule v vseh aneksih, ki so spremljali ali dopolnjevali pogodbe.« Zapisano ne drži. V enem aneksu je protikorupcijska klavzula zapisana. Klavzule v anekse praviloma nismo zapisali, ker je klavzula zapisana v osnovni pogodbi. Aneks oziroma dodatek k pogodbi, v skladu s pravno doktrino in upošteva sodno prakso, ni samostojna pogodba, pač pa postane s sklenitvijo integralni del te pogodbe, ki nima in ne more imeti samostojne pravne eksistence. V skladu z zapisanim je potrebno temeljno pogodbo in vse njene dodatke vedno obravnavati enotno in kot celoto.

V štirinajsti alineji (predzadnji) ste zapisali: »Lekarnе nimajo identificiranih vseh relevantnih tveganj.« Prosim, da napišete, za katera relevantna tveganja gre. Imamo vzpostavljen Register tveganj in bomo preverili, ali je potrebno register tveganj dopolniti.

Zapisano v alinejah šest do dvanajst se ne nanaša na predmet nadzora, ni bilo pregledano v postopku nadzora, ali pa je vzorec pregleda premajhen, da bi lahko dajali tako splošne sodbe kot npr. odsotnost in nedelovanje notranjih kontrol pri izvinih in izvedenih knjigovodskih listinah.

Na koncu ste še zapisali: »Lekarne morajo izboljšati integriteto poslovanja (ažurirati načrt tveganj / opredelitvijo do teh tveganj), izboljšati obvladovanje tveganj (ustreznost identificiranih tveganj v elektronskem registru tveganj) in odpraviti ugotovljene nepravilnosti.« Iz vašega poročila ni razvidno, ali ste naš elektronski register tveganj pregledali (v gradivih na strani 2 register ni naveden). Ne vemo, katera tveganja ste imeli v mislih in ne vemo, zakaj so identificirana tveganja v našem registru neustrezna. Register smo usklajevali in dopolnjevali tudi s pomočjo Komisije za preprečevanje korupcije, ki je za skrbnike načrtov integritete v lekarnah organizirala sestanek in delavnico na to temo na njihovem sedežu.

Lep pozdrav.

Pripravila: Meta Štupar.

Direktorica

Miroslava Abazović,

Posredovano:

1. Mestna občina Novo mesto, Nadzorni odbor
2. Mestna občina Novo mesto, župan – v vednost

Priloge: Pravilnik o varovanju poslovnih skrivnosti

Na temelju 35. člana Statuta javnega zavoda Dolenjske lekarnе Novo mesto *izdajam* kot direktorica, dne 07. 09. 2005

P R A V I L N I K O V A R O V A N J U P O S L O V N I H S K R I V N O S T I

1. člen

S tem pravilnikom o varovanju poslovnih skrivnosti (*v nadaljevanju: pravilnik*) urejamo zadeve v zvezi z varovanjem poslovnih skrivnosti in notranjih informacij in način ter dopustnost pretoka informacij znotraj in izven javnega zavoda Dolenjske lekarnе Novo mesto (*v nadaljevanju: zavod*).

Namen tega pravilnika je tudi zaščita konkurenčnih sposobnosti zavoda.

Delavci zavoda morajo pri svojem delu dosledno upoštevati tudi vse zakonske predpise v zvezi z varovanjem osebnih podatkov.

S tem pravilnikom zavod določa za poslovno skrivnost določene podatke in/ali vrste podatkov, predmete ter pravice in obveznosti zaposlenih v zvezi z njihovo uporabo in varovanjem, da se z njimi ne seznanijo osebe zunaj zavoda in tudi ne zaposleni v zavodu, ki take podatke ali predmete ne potrebujejo pri svojem delu oziroma v zvezi z opravljanjem funkcije (*v nadaljevanju: nepooblaščenе osebe*).

2. člen

Delavci zavoda so dolžni vse podatke in/ali informacije, ki jih pridobijo pri delu, čuvati kot poslovno skrivnost, in jih lahko uporabljajo izključno za izvedbo posla, za katerega so zadolženi.

Poslovna skrivnost so tudi vsi posamični in zbirni podatki o opravljenih poslih v imenu in za račun zavoda, obračuni posameznih poslov ne glede na njihovo obličnost in mesto, kjer se nahajajo, vse knjigovodske evidence, sezname poslovnih partnerjev zavoda ter vsi podatki o nameravanih nakupih in prodajah (povpraševanja in ponudbe v postopkih javnih naročil in drugih poslov zavoda).

Predmet poslovne skrivnosti je določen podatek, ki je lahko:

- materializiran (*npr.: zapisi (pogodbe, ponudbe), načrti, sheme, diagrami, diskete, računalniške baze podatkov*), v nadaljevanju - listine poslovne skrivnosti, ←
- nematerializiran (*npr.: vsako ustno seznanjanje s podatki, razne ideje, ideje o tehnično tehnoloških rešitvah, razgovori o nabavah ali prodajnih strategijah in taktikah*).

Predmet poslovne skrivnosti je lahko tudi določen predmet (*npr.: vzorec, prototip, določena naprava*).

3. člen

Zaupni podatki morajo biti v času odsotnosti delavca iz pisarne v zaklenjenih omarah ali predalih. Podatki na elektronskih medijih pa morajo biti tudi zaščiteni z gesli za vstop v program.

Subjekt kršitve poslovne skrivnosti je vsak zaposleni delavec zavoda, ki sporoči nepooblaščen osebi podatek poslovne skrivnosti in/ali ji izroči listino oziroma predmet poslovne skrivnosti, ali ji omogoči, da pride do takega podatka, listine, ali predmeta.

4. člen

S podatki, listinami in predmeti poslovne skrivnosti so lahko seznanjeni samo tisti, ki so jim potrebni za opravljanje njihovih obveznosti. Listine in predmete poslovne skrivnosti lahko imajo pooblaščenec v posesti v obsegu, ki je potreben za njihovo izvrševanje delovnih obveznosti. Kompletni načrti in projekti se hranijo v posebej varovanih omarah.

5. člen

Listine, katerih hramba ni obvezna, se po poteku treh (3) let uničijo s sežigom ali razrezom.

6. člen

Varstvo podatkov, ki predstavljajo poslovno skrivnost, zajema spoštovanje vseh pravnih in zakonskih norm, katere predstavlja Zakon o varstvu osebnih podatkov. Hkrati pa je potrebno spoštovati etične norme, ki zagotavljajo ohranjanje osebne integritete in zasebnosti (*fizičnih in pravnih oseb*), na katere se podatki nanašajo.

Tisti, ki razpolaga z listinami, ki vsebujejo podatke poslovne skrivnosti in/ali razpolagajo s predmeti poslovne skrivnosti, so dolžni ravnati tako, da niso dostopni nepooblaščenim osebam.

7. člen

Za poslovno skrivnost se štejejo podatki, ki se nanašajo na:

1. Planiranje in izvajanje razvojnih, projektnih, analitskih in proizvodno-tehničnih aktivnosti zavoda.

2. Znanje, pridobljeno na temelju licence, know-how in izpolnitev postopkov oziroma dela.

3. Tržni položaj in aktivnosti zavoda:

- kupce in dobavitelje po prometu in deležih,
- prodajne in nakupne pogoje,
- reklamne akcije in strokovno informatiko,
- planske in prodajne kalkulacije,
- stanje zalog in končnih izdelkov,
- planske, obračunske in prodajne kalkulacije za posamezne izdelke ter rangiranje izdelkov.

4. Finančni položaj in aktivnosti:

- finančne transakcije.
- dolgove in terjatve.
- likvidnost.

5. Investicije, investicijski elaborati, analize in projektna rešitve.

6. Osebnostni status zaposlenih delavcev v zavodu ter njihovih družin, njihovo socialno in zdravstveno stanje ter drugi podatki, ki jih zbirajo službe zavoda.

7. Računalniške uporabniške aplikacije in sistemske produkte.

8. Ponudbe za natečaje in javne licitacije, dokler ni objavljen izid in ponudbe na razpise.

9. Poslovna skrivnost so tudi podatki, ki jih kot take določi direktor zavoda s sklepom.

Med informacije, ki se štejejo za poslovno skrivnost in za katere velja enak način varovanja, sodijo tudi notranje informacije. Varstvo notranjih informacij je potrebno v vseh primerih, ko bi te informacije, ki še niso dostopne javnosti, lahko imele vpliv na poslovanje zavoda, če bi postale znane javnosti.

8. člen

Za varovanje poslovnih skrivnosti in notranjih informacij je odgovoren direktor zavoda ter vsak delavec v okviru svojih pristojnosti, odgovornosti in delovnih zadolžitve za svoje področje. Delavci zavoda, ki pridobivajo določene podatke in/ali informacije ali notranje informacije, morajo vse podatke tudi fizično zavarovati pred nepooblaščenno uporabo. To pomeni, da ne smejo tretjim osebam omogočati vpogleda v podatke, ali jim ustno posredovati določene podatke. V primeru odsotnosti delavca (*malica, službeni ali zasebni izhod*) mora le-ta poskrbeti, da so podatki spravljani v zaklenjenih omarah, predalih ali sobah.

9. člen

Podatki in informacije, ki so pridobljeni pri poslovanju ali nadzoru s strani tretjih oseb je možno uporabljati izven sedeža zavoda samo v primeru pisne privolitve zavoda.

Lojalnost zavodu zavezuje delavce zaposlene v zavodu k poklicni molčečnosti, da ne sporočijo nepooblaščenim osebam podatkov poslovne skrivnosti, o njih ne govorijo zunaj sedeža zavoda, ali na sedežu zavoda ob prisotnosti nepooblaščenih oseb in jim ne izročajo listin poslovne skrivnosti ter ne dajejo na vpogled oziroma jim ne omogočijo, da pridejo do takih podatkov, listin in/ali predmetov.

10. člen

Delavci zavoda, ki imajo za službene potrebe v posesti listine in/ali predmete poslovne skrivnosti, so jih dolžni hraniti tako, da niso prosto dostopni nepooblaščenim osebam.

Listine in predmete poslovne skrivnosti je brez soglasja direktorja zavoda prepovedano odnašati s sedeža zavoda oziroma njegovih poslovnih prostorov.

Način fizičnega zavarovanja določenih posebno pomembnih listin in predmetov poslovne skrivnosti določi direktor zavoda s sklepom.

11. člen

Delavci zavoda lahko objavljajo članke, razprave o zadevah, ki so opredeljene kot poslovna skrivnost, le v soglasju z direktorjem zavoda. Enako velja za razpravljanje na strokovnih in znanstvenih posvetih.

12. člen

Podatke poslovne skrivnosti oziroma listine sporoča in pošilja državnim organom direktor zavoda, če ti organi izkažejo do takih podatkov in/ali listin na zakonu temelječo osnovo.

13. člen

Direktor lahko določi, da je nepooblaščenim osebam prepovedan vstop na določeno lokacijo zavoda oziroma v določen poslovni prostor.

14. člen

Delavci, ki bi ravnali v nasprotju z določbami tega pravilnika in drugih predpisov, ki urejajo varstvo osebnih in drugih podatkov in/ali informacij, kršijo svojo delovno obveznost, saj se za hujšo kršitev šteje neupoštevanje tega pravilnika in drugih predpisov v zvezi s tem, ki ima lahko hujše materialne, ali druge škodljive posledice tako za zaposlene kot tudi za zavod.

Delavci zavoda so dolžni varovati poslovne skrivnosti in notranje informacije, s katerimi so se seznanili pri delu, tudi po prenehanju delovnega razmerja v zavodu.

Kdor izda poslovno skrivnost zavoda, je odgovoren zavodu za škodo po predpisih o odškodninski odgovornosti ter kazensko pod pogoji, ki jih določa Kazenski zakonik Republike Slovenije.

15. člen

Za razlago določb tega pravilnika je pristojen direktor zavoda.

16. člen

Pravilnik prične veljati (8) osmi dan po objavi na oglasni deski zavoda, t.j. dne 11. 04. 2005.

Pravilnik sprejme direktor zavoda. Po enakem postopku kot sam pravilnik, se sprejemajo tudi njegove spremembe in dopolnitve.

Direktor

Janja Fortuna, [redacted]

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Janja Fortuna'.